

ARADI KÖZLÖNY

Adminisztrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 9.

1940. január 13. szombat.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trih. Arad.

II. Carol király háromnapos udvari vadászáton vett rész Aradmegyében

**Kitűnően sikerült a vadászat, amelynek során összesen
4625 különböző vadat lőttek le**

Január 9-ikén, 10-ikén és 11-ikén nagyszabású királyi vadászat volt Aradmegye területén. A három napos udvari vadászáton Öfelségén és Mihai nagyvajdán kívül több előkelő személyiség volt jelen. Az udvari vonat január 9-ikén reggel 7 óra 30 perckor érkezett meg az aradmegyei Kisjenő községben lévő királyi vadászterület vasuti megállójára és az Uralkodó fél kilenckor szállt ki az udvari vonatból Mihai nagyvajda kíséretében. A királyi vonatból távozó Uralkodót és a trónörökösöt Mocsonyi Anton királyi fővadászmester, Manu tábornok, Sutu herceg, Pálffy gróf (Pozsony), Lahovary, Saulescu vadászati vezérigazgató, Lateman, Radu őrnagy és Boerul, a királyi vadászatok igazgatója várták.

Az uralkodó és Mihai nagyvajda autóba szálltak és kíséretük ugyancsak gépkocsikon követte őket a Holombus erdőbe ahol a zenekar az „Isten hozta” hangjaival fogadta, majd Mocsonyi Anton jelentést tett a királynak. Ez után kezdetét vette a vadászat. Ciorogariu

Eugen őrnagy, kerületi vadászfelügyelő irányításával. Már az első nap is gazdag zsákmánnyal zárult. Kilencszázötvennyolc fácánt, 172 nyulat, három rókat és 17 különböző ragadozót ejtettek. A második napon az ágvai erdőben folyt a vadászat és ennek eredménye a következő: 1478 fácánt, 283 nyul és három különböző duvad. A harmadik nap a somosi erdőben lévő vadászterületen folyt a vadászat és ez alkalommal 1265 fácánt, 479 nyulat, két rókat és kilenc ragadozót ejtettek. A háromnapos vadászat eredménye összesen 3657 fácánt, 925 nyul, 5 róka, 28 ragadozó. Az összesen 4625 elejtett vad közül Öfelsége a király 886 vadat lőtt, míg Mihai nagyvajda 745-öt ejtett. Az udvari vadászat kitűnő eredménnyel zárult és Öfelsége nagy megelégedéssel nyilatkozott a kitűnően rendezett vadászatról és elismerése jeléül saját kezdoberébe ellátott vadász-jelvényét Ciorogariu Eugenneknak, a vadászat rendezőjének adományozta.

Északon és Nyugaton tovább tombol az európai háború

A kemény téli időjárás ellenére is heves tevékenységet fejtenek ki az ellenfelek — Egyre hevesebbé válik az angol és német haderők légi-párbaja — Új támadásra készülnek az oroszok

Hitler állítólag békét közvetít Moszkva és Helsinki között

London. (Rador.) A Daily Express amsterdami tudósítójának értesülése szerint Hitler kancellár azt tanácsolja Stalinnek, hogy kössön békét. A kancellár hajlandó a finn—orsz konfliktusban a közvetítést felajánlani. Ugyanez a forrás közli, hogy Oroszország hajlandó volna lemondani a Finnország elleni harcról, ha tengerészeti és légi támaszpontokat kaphat a Balti-tengeren, valamint a petsamói öbölben mozgási szabadsághoz jutna. Ezenkívül bizonyos határmódosításokat is kíván. Németországnak három oka is van arra, hogy végetérjen a finn—orsz konfliktus: 1. Megőrizhetné Stalin és Mussolini barátságát, 2. Azt hiszi, hogy a szövetségesek a finn háborút arra használják majd fel hogy Skandináviába csanatokat és hadianyagot szállítsanak. 3. Németország a finn háború következtében nem kaphat nyersanyagokat Oroszországtól.

A Daily Telegraph amsterdami tudósítója arról értesült, hogy Hitler kancellár hosszabb tanácskozást folytatott Ritterrel, az oroszországi kereskedelmi kiindótságot vezetőjével arról, hogy miként kellene megszervezni az Oroszországból beszerzendő nyersanyagok szállítását. Az angol lap azt állítja, hogy eddig a Szovjet csak igen csekély részét szállította le a Németország által rendelt élelmiszereknek és nyersanyagoknak.

Berlin. (Rador.) A német sajtó válaszol a Daily Heraldnak arra az állítólagos cikkére, melyben követeli, hogy Németország nyugati határa a Raina, keleti határa pedig az Odera legyen. Szászországot Csehszlovákiához, Holsteint pedig Dániához kell csatolni.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy a német kard majd megfelelő választ ad. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a Daily Herald elárulta Anglia valódi háborus céljait. A német népet tévútra akarták vezetni, ami-

Allandósulnak a légi ütközetek a nyugati hadszíntéren

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése: „A járőrharcoknál kívül nem történt semmi fontosabb esemény.”

Páris. (Rador.) A katonai helyzetéről szóló jelentésében a Havas távirati iroda megemlíti, hogy csütörtökön egy szárazföldi mint a légi tevékenység élénk volt. A francia léghaderő felderítő repülőket vezetett. A léghátrító tüzés egy német gépet lelőtt. A német repülőgépek nagy magasságon repülve végeztek felderítést. A járőrtévékenység is folytatódott és ennek során a franciák két, vagy három csanatot vesztek.

Berlin. A német hivatalos jelentés a követ-

kor eleinte hangsúlyozták, hogy csak a hitlezizmus megsemmisítéséről van szó, most pedig beismerik, hogy Németországot fel akarják darabolni.

Herriot beszéde Franciaország és Anglia álláspontjáról

Párisból jelentik: Herriot, a francia kamara ismét megválasztott elnöke nagy beszédet mondott, amelyben méltatta Franciaország kísérleteit, amelyek a béke megszervezésére irányultak és hevesen támadta a német politikai vezetőket, akiket felelőssé tett a háborúért.

— A diktátorok, — mondta a Herriot, — bennünket vádolnak hatalmi törekvéssel, amikor ők II. Frigyes és Nagy Péter politikáját sajátították ki.

A továbbiak során azt fejtegette a francia kamara elnöke, hogy Franciaország és Anglia kénytelen volt háborút kezdeni. Méltatta Herriot Finnország hősi ellenállását és hangsúlyozta Franciaországnak érdeke Finnország megsegítése, majd így folytatta:

— Nekünk magasabb és tisztességesebb céljaink vannak és más békét akarunk, mint Németország vezetői. XII. Pius pápa karácsonyi beszédeben ezeket mondta:

Biztosítani kell az élet jogát minden nemzet számára, legyen az nagy vagy kicsi, véget kell vetni a fegyverkezésnek,

mert ha ez megtörténik, akkor a nemzetekből eltűnik a háborus szellem és a békés megértés fogja azt helyettesíteni. A nemzetközi törvényeket az erkölcsi törvények alapján kell helyezni és olyan rendszerre van szükség, amely ezeket a törvényeket biztosítani is fogja.

— Franciaország nem akarja, hogy új nemzedéket minden husz esztendőben a harcmezőre vezessen. Ez egy olyan probléma, amely felett gondolkoznunk kell, mielőtt még visszakernek testvéreink a győzelem magasra tartott lóba gögyával.

Herriot ezután hangoztatta, hogy Franciaországnak és Angliának mindent el kell követnie a civilizációnak a barbárságtól való megmentése érdekében.

Halifax lord: „Az új év a döntés és a győzelem esztendője lesz”

London. Sikorski lengyel minisztereinek üdvözlő sürgönyére Chamberlain minisztereinek a következő választ küldte:

— Lelkem egész meggyőződésével vallom, hogy az 1940-iki év azoknak a céjainknak a megvalósítását hozza meg számunkra, amelyeket Lengyelországgal együtt harcban szájoltunk.

Lord Halifax a következőket válaszolta: — Az új év a döntés és a győzelem esztendője lesz. Az 1940-iki év sorát hozhatja, de feltétlenül megajándékoz a döntő győzelemmel.

kező: „A nyugati arcvonalon tegnap helyi tüzési és felderítő tevékenység zajlott le. A német léghaderő tegnap is folytatta felderítő repüléseit az angol, a skót és a szeptlandi tengerpartok felett. A skót partok közelében a német felderítő repülők megtámadták és elsüllyesztettek 3 angol örjáit. Az angol vadászrepülőkkal keletkezett harc során pedig lelőttek egy angol repülőgépet. Az angol repülők eredménytelenül támadták meg egy német szigetet.”

London. (Rador.) Az angol admirálisok jelentése szerint csütörtök éjjel brit katonai repülők Németország nyugati és délnyugati ré-

szében felderítő utakat tettek. Angol repülőgépek őráratok felkeresték a helgolandi öböl vízenjáró támaszpontjait.

London. (Rador.) A megüvölt német légitevékenység kapcsolatban a lapok felteszik a kérdést, hogy ez nem-e előjele az új német offenzívának. Egyes lapoknak ez a véleményük, mások viszont azt írják, hogy Hitler meg van győződve arról, hogy Németország nagyobb türelemmel rendelkezik, mint az angolok és a franciák és defenzívában maradva bízik a győzelemben, amelyet olyképen remél elérni, hogy a szövetségesek népeinek erkölcsi ellenállását megtöri.

Brüsszel. (Rador.) A nemzetvédelmi minisztérium hivatalos jelentése arról számol be, hogy január 11-én több német repülőgép ismételt belga területen repült keresztül. Belga őráró repülőgépek üldözték a németeket, különösen Gand, Brüsszel és Liège felett. A belga kormány erőltet tiltakozást jelentett be Berlinben a felségjogok erőszakos megsértéséért.

Kopenhága. Tegnap Falken közelében két német repülőgép valószínűleg az angolokkal vívott légharc következtében kényszerleszállást végzett. A megsérült gépeket lefoglalták, a német legénységet internálták.

Ez történt a tengereken

HAGA. (Rador.) Az Axel nevű német gőzös Graastennél összeütközött egy német hadihajóval a kieli csatornában és elsüllyedt. A hajó 400 sértést szállított, amelyek elpusztultak, de a legénységet megmentették.

BORDEAUX. (Rador.) Péntek reggel egy négyezer tonnás portugál hajó összeütközött egy francia gőzessel. A portugál hajó legénységét a francia hajó megmentette.

LONDON. (Rador.) A Slozo nevű 7267 tonnás angol petrolumhajó Anglia nyugati partvidékén német aknába ütközött és levegőberöppent. A 36 főnyi legénységből 3 meghalt, 8 súlyosan megsebesült.

AMSZTERDAM. Berselingből jelentik, hogy az 1171 tonnás Wener gőzös zátonyra futott. Egy holland vontató gőzös sietett segítségére. A személyzet nincs veszélyben, a hajó állapotáról pontosabb értesülések még nem érkeztek.

LONDON. (Rador.) Anglia keleti partjai közelében a „Traviata” nevű négyezer tonnás olasz hajó aknába ütközött és elsüllyedt. A legénységet megmentették.

LONDON. (Rador.) Azt az angol halászhajót, amelyet pénteken az Északi-tengeren német repülőgépek gépfegyvertű alá vettek Celitta-nak hívják. A hajó sértetlenül elmenekült a golyózápor elől és a legénységének sem történt semmi baja.

ALGECIRAS. (Rador.) A Havas-iroda jelentése szerint egy halászgőzös közölte a hatóságokkal, hogy a gibraltári szorosban tengeri alatti aknák vannak. Egy ilyen aknát a tenger hullámai lesodortak horgonyváról és Tarifa kikötője közelébe sodorták.

LONDON. A Reuter ügynökség reikiaviki jelentése szerint a 8500 tonnás Bahia Blanca nevű német gőzös Izland északi részében jéghegybe ütközött. A hajó 62 főnyi legénységét a Hafstein nevű izlandi halászhajó vette fel. Hír szerint a német gőzös elsüllyedt.

Újabb tengeri osata zajlott le a délamerikai partok közelében

London. A Daily Telegraph úgy tudja, hogy a délamerikai tengerpartok közelében újabb tengeri csata zajlott le. Eddig meg nem erősített hír szerint az ütközetben az Achilles nevű angol cirkáló vett részt, amely annak idején színterén szerepelt a Montevideo előtt lejátszódott Graf Spee német cirkálóval folyó tengeri ütközetben. Az Achilles egy 14.000 tonnás angol kereskedelmi gőzöst kísért Rio de Janeiro kikötőjéből.

LONDON. (Rador.) A tengerügyi hivatal megcáfolja azt a hírt, hogy a braziliai partok mentén tengeri ütközet folyt volna le az Achilles angol hajó és német hadihajók között. Egyébként a tengerügyi hivatalnak nincs tudomása arról, hogy a tengernek ezen a vidékén német hadihajók lennének.

Katonai és politikai tájékoztató órák a német iskolákban

Berlin. (Rador.) A Stefani iroda jelentése szerint a német iskolák programjába beiktattak hetenként egy órát szombaton, amikor is a fontosabb katonai és politikai eseményekről tartanak előadást, valamint az ellenség propagandaát igyekeznek ellensúlyozni.

Korlátozták Franciaországban a husfogyasztást

Páris. A Havas távirati iroda jelenti: A francia belügyminisztérium rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a mészárosok hetenként csak négy napon tarthatnak nyitva és árusíthatnak húst. Három napon át a husárusításnak szünetelnie kell azért, hogy a fogyasztás csökkenjen. Ez a korlátozás azonban csak a borjú és marhahúsra vonatkozik. Sertéshúst hat napon át korlátlan mennyiségben lehet vásárolni, a henteseknek csak pénteken kell zárva tartani. Vendéglők és étkezőhelyiségek mindennap szolgálhatnak ki húsételeket, de csak egyféle húst. Erre a korlátozásra csak azért van szükség — hangoztatja a jelentés — hogy a hadsereget kellő mennyiségű marha- és borjúhússal el lehessen látni.

Ugyancsak az angol tengerügyi hivatal újból megcáfolja azt a hírt, amely szerint az Exeter nevű cirkáló, amely részt vett a Graf von Spee német cirkálóval folytatott harcban, elsüllyedt volna.

Három német hadihajónak sikerült áttörnie az ostromzárát?

Milánó. A Corriere della Sera írja, hogy 3 kis tonnatartalmú német repülőgépanyahajónak állítólag sikerült áttörnie a blokádot és jelenleg utban vannak a nyílt tenger felé, hogy üzemanyagot lássák el a Deutschland és az Admiral Scheer német cirkálókat.

50.000 újzeelandi és ausztráliai pilótát képeznek ki

London. (Rador.) Illetékes helyen kijelentették, hogy az ausztráliai és újzeelandi pilótákat saját hazájukban fogják kiképezni és csak egynegyed részük kerül Kanadában kiképzésre. A terv szerint 40-50 ezer pilótát képeznek ki és ezeknek egy része még ebben az évben a frontra kerül.

Berlin—Moszkva gépkocsit épül

Amszterdam. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy Németország keleti részén, valamint az újonnan szerzett területeken is nagy gyorsasággal autosztrádákat építenek.

Közelkező expedíós hadsereg készülődik Oroszország ellen

Róma. A Messagero azt a hírt közli, hogy Kabul környékén nagyban folynak a katonai előkészületek, hogy

szembenézzenek a kommunizmus veszélyével, amely napról-napra nő.

Az afgán kormány rendeletet adott ki, amely minden afgán állampolgár részére kötelezővé teszi a katonai szolgálatot.

Nagyszerűen felszerelt csapatokkal új orosz támadás készül

Helsinki. A harctérről érkezett jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a Soumussalmi mellett folyó ratti csatában Vinogradov szovjet tábornok és egész vezérkara elesett. Kopenhágából érkezett jelentések szerint a finnek javára megindított gyűjtés Dániában 2 és fél millió dán koronát eredményezett. Tegnap indult el Kopenhágából az első dán önkéntes csoport Finnországra.

Helsinki jelentés szerint az oroszok újabban ejtőernyős csapatokkal kísérleteznek. Az orosz ejtőernyős vadászok ötven önvi csoportokban ereszkednek le a finn arcvonalak mögött. Finn részről azonban résen állnak és eddig minden ilyen kísérletet megfújtottak. Megtörtént már több esetben, hogy az ejtőernyős katonákat még a levegőben lőtték

Kijelentem! "EZ A BIOCEL BŐRTÁPSZER CSODÁLATOS!"

Bizonyítja, hogy a bőr táplálkozni tud

Az orvosom mondta, hogy a Biocel, mely ebben a különleges bőrtápszerben van, gondosan kiválasztott fiatal állatokból vonják ki. Ez mélyen behatol a bőrbe és ellátja azzal a táplálékkal, melyre valóban szüksége van ahhoz, hogy azt feszessé, üdvé és fiatallá tegye. Ez egy híres bécsi egyetemi tanár, felfedezése és most benne van a rózsaszínű Tokalon Crème-ben, ebben a híres párisi crémében és pedig abban a helyes adagolásban, mely a bőrszövetek táplálásához szükséges. Használja ezt a krémet éjszakára és a fehér, színtű Tokalon Crème-t reggel. Három nap múlva már a legjobb uton lesz, hogy megszabaduljon foltos arcborítól és petyhüd arcizmaitól. Egy ismert világhírt dermatológus 55-72 éves nőknél végzett kísérleténél a ráncok hat hét alatt eltűntek. Most tushusban is kapható Lei 45.- től.

tenek. Lengyelország elfoglalása után megkezdtek a Berlin—Breslau közötti autót Kátovic—Krakkóig történő meghosszabbítását. A nemzeti szocialista kormány egyébként azt tervezi, hogy egy Berlin—Moszkva összekötő hatalmas autót építtet.

Az afgán kommunista mozgalom két vezetőjét letartóztatták. A damaszkuszi lapok azt írják, hogy tavaszra készen áll a nagy expedíós hadsereg, francia vezetés alatt.

Kabul. Az afgán kormány törvényt hozott, amely szerint 17 éves kortól bevezetik az általános védkötelezettséget. Afganisztánban új adókat vetettek ki és elrendelték a kommunisták fokozottabb ellenőrzését.

le, úgy hogy holtan érték el a földet.

A londoni finn követség közli, hogy a háború megkezdése óta az orosz repülőtámadások következtében január 9-ig 234 polgári lakos vesztette életét, 269 súlyosan és 210 csekély könnyebben sebesült meg.

A Giornale d'Italia című olasz lap Helsinkibe küldött munkatársa jelenti, hogy az oroszok Salla környékén új offenzívát készítenek elő. Az oroszok Salla körül jelentős csapatösszevonásokat eszközöltek és rengeteg hadianyagot és motorizált egységet összpontosítottak. A csapatok nagyszerűen vannak felszerelve. A finnek által előzött orosz hadifoglyok négy hadosztdlyból valók, de mindannyian bélelt bőrkabátot viselnek és csizmát hordanak, bőrkesztyűjük van, auto-

matá pisztolyval és egyéni fedezékkel rendelkeznek.

Stockholm. A szoviet légi haderejével való védegetlenséget nem csupán Kaganovics gépesített népbiztos elmozdítása erősíti meg, hanem az is, hogy elcsapták állásából a szoviet balti légiflottájának főparancsnokát. Hír szerint a légügyi biztosság 46 tisztviselőjét szintén menesztették.

A finn főhadiszállásra beérkező jelentések

Németország nem tűri, hogy területén hadianyagot szállítsanak a finneknek

Rómából jelentik: Az olasz lapok közlik, hogy Olaszországból 45 vagon fegyvert és töltenyt vitt Finnországba az a gőzös, amelyet a Riegen szigeteknél német cirkálók orosz közbenjárásra megállítottak. A Daily Telegraph szerint a berlini olasz ügyvivő ezért tiltakozott már több ízben a német külügyminiszterlumban.

A londoni Press Associated jelenti: A Finnországnak szóló olasz repülőgép- és hadianyagküldeménynek Németországban való visszatartásának ügye egyre nagyobb hullámokat ver.

Az olasz kormány azt a követelést intézte a német kormányhoz, hogy a Finnországnak szánt küldeményt vagy engedje át az ország területén, vagy pedig a szállítmányt irányítsa vissza Olaszországba.

Ebben az esetben a hadianyagot tengeri úton juttatják el Finnországba. A Press Associated szerint a Szovjet erős nyomást gyakorolt Berlinre ennek a fegyverszállítmánynak az elkobozására vonatkozólag.

A párisi Petit Journal jelenti:

A berlini olasz nagykövetség egymástán négyyszer kereste fel Ribbentrop külügyminisztert, hogy a Finnországnak szóló szállítmány ügyét tisztázza.

A Havas távirati iroda jelenti, hogy még nem erősítették meg azt a hírt, amely szerint a németek Olaszországba visszaküldik a Finnországnak szánt olasz fegyverszállítmányt.

Stockholm. Berlinben határozottan cáfolták azt a hírt, mintha német vezérkarí tisztek mentek volna a szovjetországi frontra. Illetékes helyen kijelentik: Németország nem tűri, hogy területén át fegyvereket, vagy hadianyagot szállítsanak a finnek részére.

Olasz önkéntesek érkeztek Finnországba

Kopenhágából jelentik: A finn szabadságharcban való részvételre jelentkezett olasz önkéntesek első egységei partraszálltak Finnországban.

Berlin még mindig a helsinki finn kormányt ismeri el

Amszterdam. (Rador.) A Havas távirati iroda levelezője hangsúlyozza azt a körülményt, hogy a német kormány még mindig nem ismerte el azt a kommunista finn kormányt, amely Terijokiban. Otto Kuusinen elnöke alatt alakult meg. A német kormány még mindig hozzájárul a helsinki finn kormány által történő németországi konzuli kinevezésekhez és jóv hozzájárult legutóbb ahhoz, hogy Henrich Waldmannt essen finn konzulá nevezze ki.

Megérkezett az első angol hadianyagszállítmány Finnországba

London. A "Daily Herald" finnországi haditudósítójának jelentése szerint az angol hadianyagok első szállítmányai már megérkeztek. A tudósító bejárta az utóbbi napok harcainak színhelyét és megrendítő képet fest az oroszok szenvedéseiről. Soumisalmi és Haate környékén 7 kilométeres területen a megfagyott orosz katonák százai fekszenek. Ez a frontszakasz telve van a legkülönbözőbb hadigépekkel és itt láthatók a 10 tonnás harcikocsiktól a gépfegyverekig a hadianyagok összes válfajai és ezeknek kezelőszemélyzet holtn fekszik a gépekben vagy mellettük.

Megbizottakat küld az angol munkáspárt Finnországba

Helsinki. (Rador.) Az angol munkáspárt meghatározta, hogy a finn szociáldemokrata párt meghívására három megbizottját Finnországba küldi a finn helyzet tanulmányozására.

Norvégia eddig az összes államokkal megőrizte a jóviszonyt

Oslo. (Rador.) A norvég király pénteken trónbeszéddel megnyitotta a norvég parlament rendes ülését. A trónbeszédben az uralkodó hangsúlyozta, hogy Norvégiának baráti kapcsolatokat sikerült megőriznie az

arról számolnak be, hogy az orosz repülőgépek százai tehetetlenségre kényszerítve hóba és jégbe fagyva állanak. A finn frontra irányított mintegy ezer repülőgép egyelőre hasznavehetetlen. A lőállomány is elpusztult. Az oroszok nem gondoskodhattak takarmányról és a lovak részben éhenpusztultak, részben pedig megfagytak. A környező erdőkben takarmány helyett a fák leveleit és kérgét rágta le a lovak.

összes államokkal, annak ellenére, hogy a világot háborus konfliktusok pusztítják, amelyek közül az egyik egy szomszédos országra is kiterjedt.

— Remélnünk kell — mondotta a király, — hogy ebben az évben sikerül a békét a világon de különösen a szomszédos Finnországban helyreállítani. Norvégia, Svédországgal és Dániával együttműködve meg akarja őrizni a békét.

Még mindig az érdeklődés középpontjában áll a velencei találkozó

Belgrád. A jugoszláv lapok érdekes részleteket közölnek a velencei megbeszélésekről. Ezek szerint

Ciano gróf nyomatékosan rámutatott arra, hogy a jelenlegi viszonyok között a legfontosabb feladat az orosz terjeszkedés megállítását a Kárpátoktól délre.

Ez egyaránt érdeke ugy Magyarországban mint a délkelet-európai államoknak. Éppen ezért meg kell szüntetni a fennálló nézeteltéréseket és minden erőt a közös cél szolgálatába kell állítani.

Az ellentétek és sérelmek elsimítása a háború befejezése utáni idő feladata lesz.

Ciano gróf hangoztatta, hogy ez nemcsak saját véleménye, de Mussolini is erre az álláspontra helyezkedett. Olaszország, Magyarország és a többi balkáni államok csak úgy tudnak sikeresen ellentánni és csak úgy képesek a szovjet expanziót megállítani, ha szilárdan összefognak és egységes közös frontot képeznek Moszkvával szemben.

Ezek után — írja a belgrádi Politika — nincs már akadály annak, hogy az Olasz ország vezetése alatt álló Balkán-blokk megalakuljon. Magyarország után bizonyára Bulgária is jobb belátásra fog jutni.

Bécs. A német lapok még mindig foglalkoznak Csáky István gróf magyar külügyminiszter velencei látogatásával. A Neue Wiener Zeitung meglegedéssel vette tudomásul azt a hivatalos magyar és olasz cáfolatot, amely szerint a velencei megbeszélésen nem volt szó olasz-magyar kölcsönös segélynyújtási egyezményről Németország ellen. A bécsi lap közli az erről kiadott határozott hangú magyar cáfolatot, amely alattomos kúlmérgezésnek minősíti a Németország ellen irányuló olasz-magyar állítólagos kölcsönös segélynyújtási egyezményt, amelyet külföldön terjesztettek azzal a céllal, hogy őket verjenek Németország és barátai közé.

„A Balkán-Szövetség főcélja a béke megővése”

Belgrád. (Rador.) A Balkán-szövetség államainak belgrádi értekezlete nagy érdeklődést keltett különösen a balkáni államok körében. A Vreme a következőket írja:

Amíg Európában háború pusztít, a Balkán-államok külügyminiszterei összeülnek, hogy megvizsgálják a helyzetet és kifejezzék azon óhajukat, hogy a Balkán félsziget kívül maradjon a háború pusztításain.

A Balkán-államok illetékes vezetői az utóbbi időben közös nyilatkozatokat adtak ki és azokban kifejezték népeiknek azon óhaját, hogy semlegesek kívánnak maradni, egyben pedig hangsúlyozták, hogy

Európa ezen részében, ahol évszázadokon keresztül állandó tüzfészek volt, ma a főcél a béke megővése.

Róma. (Rador.) A Stefani távirati ügynökség diplomáciai szerkesztője a következőket írja: Ciano grófnak Csáky magyar külügyminiszterrel való találkozását, noha annak csak tanácskozás jellege volt, a világsajtó továbbra is mint nagyjelentőségű méltatja. Ez az érdeklődés nyilvánvalóvá teszi, hogy Olaszország milyen elsőrangú szerepet foglal el a Dunavidéken és a Balkánon és hogy ezeknek a területeknek sorsa szorosan hozzákapcsolódik Róma politikájához. Olaszország magatartásától függött, hogy a béke fennmaradjon a Dunamedencében és a Balkánon és ma is az olasz politika az, amely arra törekszik, hogy ezen a területen azoknak a kérdéseknek békés megoldásához vezessen, amelyek még nem

Dánia egész katonai erejével megvédi függetlenségét

Kopenhága. Stauning dán miniszterelnök nyilatkozott a japok munkatársa előtt. Kijelentette, hogy ha bárki megsértené az ország semlegességét, magától értetődően Dánia egész katonai erejét felhasználná a kísérlet visszaverésére.

Újabb bonyodalmak Japán és Amerika között

Washingtonból jelentik: Az amerikai és a japán közvéleményt most egyaránt foglalkoztatja az a tény, hogy az amerikai-japán kereskedelmi szerződés január végén lejár.

Ha Amerika nem hajlandó ezt a szerződést meghosszabbítani, ebből kiszámíthatatlan diplomáciai bonyodalmak származhatnak. Japán részére a legfőbb veszély az, hogy a szerződés megszüntetésével Japán kénytelen lenne a kínai háborút befejezni, mert nincsen birtokában azoknak a fontos cikkeknek, amelyeket eddig az Egyesült Államoktól szerzett be. Stimson államtitkár beszédet mondott és a beszédnek hangja fenyegető volt Japánnal szemben.

pontra helyezkedett. Olaszország, Magyarország és a többi balkáni államok csak úgy tudnak sikeresen ellentánni és csak úgy képesek a szovjet expanziót megállítani, ha szilárdan összefognak és egységes közös frontot képeznek Moszkvával szemben.

Ezek után — írja a belgrádi Politika — nincs már akadály annak, hogy az Olasz ország vezetése alatt álló Balkán-blokk megalakuljon. Magyarország után bizonyára Bulgária is jobb belátásra fog jutni.

Bécs. A német lapok még mindig foglalkoznak Csáky István gróf magyar külügyminiszter velencei látogatásával. A Neue Wiener Zeitung meglegedéssel vette tudomásul azt a hivatalos magyar és olasz cáfolatot, amely szerint a velencei megbeszélésen nem volt szó olasz-magyar kölcsönös segélynyújtási egyezményről Németország ellen. A bécsi lap közli az erről kiadott határozott hangú magyar cáfolatot, amely alattomos kúlmérgezésnek minősíti a Németország ellen irányuló olasz-magyar állítólagos kölcsönös segélynyújtási egyezményt, amelyet külföldön terjesztettek azzal a céllal, hogy őket verjenek Németország és barátai közé.

Magyarország nem küld megfigyelőt a balkán-konferenciára

Budapest. A Pester Lloyd jelenti: A tegnapi lapok ama híradása, mintha Magyarország megfigyelőt küldene a belgrádi Balkán-konferenciára, nem felel meg a valóságnak.

Budapestről jelentik: A kormány tegnap délelőtt minisztertanácsot tartottak, melyen Csáky István gróf külügyminiszter részletesen beszámolt a velencei tanácskozásairól. A minisztertanács ezután a kedden összeülő képviselőház munkarendjét és a folyó kormányzati ügyeket vitatta meg.

Belgrádból jelenti a Rador: „A Havas-ügy nökség jelenti, hogy Pál jugoszláv régensherceg a hét vége felé valószínűleg hivatalos látogatást tesz Zágrábban a horvát bánág fővárosában. A látogatás két napig tart. Zágrábban nagy ünnepségeket készítenek elő.

URANIA Telefonelővétel: 1282.

Édesebb, tündéribb mint valaha!

DEANNA DURBIN

a tiatalság, huncutság és az első szerelemről

dalol „Az első csók”-ban.

Melwyn Douglas, Jackie Cooper.

Rendezték: Paszternák-Kosterlitz.

Uj aktuális háborús híradó.

3-ker mérsékelt helyarat. 5. 7.15 és 9.30 órakor.

Aki megtagadta fiát, hoggy megmentse annak életét...

**Az olaszok nemzeti hősének magyar védőügyvédje volt
a világháború legérdekesebb bűnperében**

Budapestről jelentik: Ha olaszországi városokban sétál az ember, gyakran találkozik uccákkal, amelyeket Nazario Sauroról kereszteltek el. Az olaszok nemzeti hőse Sauro, akinek több szobra is van Olaszországban és aki a világháború legérdekesebb bűnperének vádlottja volt. Drámai, kalandos, nem mindennapi élettörténet az övé, amelyről rengeteg könyvet írtak s amelyről D'Annunzio is megemlékezett egyik munkájában.

Bennünket, magyarokat azért is érdekelnék a Sauróra vonatkozó adatok, mert az olaszok nemzeti hősének híres bűnpörében védőügyvédje Takács József dr. szombathelyi ügyvéd volt, aki maga is érdekes ember. Takács dr. orientalista, az

arab nyelv ismerője, többször utazta be Kisáziát, Északafrikát, Arabiát s 1933-ban résztvett abban az expedícióban, amely a libiai sivatagban kőpirasos barlangokat tárt fel. Mint olasz filológus élénk kapcsolatot tart fenn olasz tudományos körökkel és a háború alatti híres védelmére, amelyet Nazario Sauro ügyében teljesített, megszerezte számára az olasz kormány külön köszönetét.

Nazario Sauro hazaárulási pere a világtörténelem legdrámajobb pere volt, mely 1916-ban zajlott le a pójai hadbírótság előtt. Beszélgetünk Takács dr.-ral erről a rendkívül érdekes perről és az előadása nyomán közöljük a következő adatokat:

Zátonyon a tengeralattjáró

Nazario Sauro 1880-ban született Capo d'Istriában, az olasz irredenta főfészkeben. Kereskedelmi tengerész volt az apja és ugyanerre a pályára ment ő is. A háború kitörésekor Olaszországba szökött és az olasz haditengerészet szolgálatába állt. Különböző ismerte az Adriai-tengert és az olasz torpedóhajókon, mint pilóta teljesített szolgálatot. Szolgálatának értéke felbecsülhetetlen volt az olasz haditengerészetben. 1916 július 30-án Giacinto Pullino nevű olasz tengeralattjáró hajón Fiuméba ment. A hajónak az volt a feladata, hogy a fiumei kikötőben horgonyzó csapat- és élelmiszerszállító osztrák hajókat megtorpedózza. Midőn a tengeralattjáró hajó az Istria-félsziget déli csúcsa közelébe ért, éjfél 12 óra 25 perckor, a Cherso-sziget és az Istria-félsziget közötti Galiola nevű kis sziget közelében zátonyra futott. A tengeralattjáró személyzete emberfeletti erőfeszítéssel igyekezett a hajót megmenteni. Hiába. Hajójában postagalambjait eleresztették, majd négy matróz a partra uszott, hogy egy viharos bárkát hajójukba kerítsenek. Ez azonban nem sikerült, csak egy csónakot tudtak elküldni a világítótoronytól. Ezzel a csónakkal partra eveztek és erőszakos hajójukba kerítették egy hajász viharját.

Mintegy Sauro osztrák állampolgár volt és tudta, hogy az osztrákok felakasztják, ha elfogják, kérte a parancsnokát, engedje meg, hogy elmeneküljön egy kis csónakon Olaszországba, mert a csónakot kevésbé lájlik meg a cirkáló hadihajók. Közben híre ment az olasz tengeralattjáró zátonyra futásának és Polábot, vajaminő Lussinból torpedórombolók futottak ki Galiola-sziget felé. 8 óra 30 perckor a viharos, amelyen a hajó személyzete ült, elfogták. A Satellit nevű osztrák hajó pedig rágalált Sauro csónakjára és Saurot őrizetbe vették.

Már a hajó személyzetének gyanus volt, hogy Sauro istriai dialektusban beszél az olasz nyelvet. Vizsgálatot indítottak s a vizsgálat tartama alatt több adat merült fel arra, hogy Sauro istriai osztrák állampolgár, ezért Póába szállították és ott bíróság már augusztus 9-ikén meg is kezdte ügyének tárgyalását.

Augusztus 9-ikén bízták meg Takács doktor a védelemmel. Egy éjszaka állt rendelkezésére a bűnpör iratainak az áttanulmányozására. A vádbeli cselekmény körül vita nem lehetett. A hazaárulás bűncselekménye jogilag megállt: a védőnek csak arra az álláspontra lehetett helyezkednie, hogy Nazario Sauro tulajdonképpen Nicolo Sambo olasz állampolgár, sorhajóhadnagy. A nála talált iratok ugyanis erre a névre szólnak.

A bíróság a védő kívánságára megidézte a tárgyalásra a vádlott édesanyját, nővérét. Ezen a tárgyaláson történt az a drámai jelenet, amelyről az olasz újságok annyira írnak s amely talán a világtörténelem egyik legdrámajobb fejeletű törvényszéki tárgyalása volt.

A bíróság a Capo d'Istriai esendőségekhez társított parancsot küldött, hogy kísérjék a tárgyalásra Sauro anyját, nővérét, valamint Steffe Antai nevű sógorát.

Midőn Olaszország a háborút a monarchiának megüzente, az osztrák csendőrség Sauro családját állandó felügyelet alatt tartotta. Tudomással bírtak arról, hogy Sauro az olasz haditengerészetnél teljesít szolgálatot és titokban érinkeztést tart fenn hozzátartozóival. Sauronak négy gyermeke

volt. Ezek közül három gyermek feleségével Velencében élt. A kis Italo pedig az öreg szülőknél maradt Capo d'Istriában. Midőn a csendőrség megjelent augusztus 9-ikén Saurók házában, hogy anyját és nővérét elővezesse a póai kihallgatásra, a nők már sejtették, hogy Nazario az osztrákok kezébe került. A legnagyobb kétségbeesésben tetették meg az urat Poláig.

Nazario Sauro anyja Takács doktornak később, a tárgyalás után azt is elmondta, hogy ő volt már fiának elfogatása előtt Olaszországban, ahol a királyné látta vendégül és a kormány, valamint a király különjelekkel árasztották el. Az anyja tehát arra is gondolt, hogy esetleg a hadbírótság őt fogja felelősségre vonni olaszországi szerepléséért. Mégis mind a két nő, anélkül, hogy összebeszéltek volna, — mert a csendőrök előtt egy szót sem válthattak, — arra gondoltak, hogy Nazarioval szembesítik őket Polában és már felkészülték arra, hogy elég erős legyen leküzdeni lefolytatását, nehogy vigyázatlanságával Nazario hajálát okozza.

Az anya nem ismeri meg a fiát

Mind a két nő elhatározta magában, hogy addig nem szól egy szót sem, míg Nazario nem beszél és feleleteiket Nazario kijelentéseire fogják idomítani. Reggel nyolc órakor szembesítették a két nőt Nazarioval. A hadbírótság első kérdése az anyához az volt, van-e Nazario nevű fia, aki 1880 szeptember 20-án született. Erre a kérdésre az asszony igennel válaszolt, de kijelentette, hogy a fia már évek előtt eltűnt. Erre bevezették Nazariót a szobába.

A drámai találkozás

Végre mégis engedett a védő kérésének és találkozott az édesanyjával kivégzése előtt egy órával. Ez a találkozás is drámai volt. Sauro nem akarta még mindig ejárlni az édesanyját. Az anyja szó nélkül odarohant, áölelte, arcát, egész testét összevissza csókolta és aztán ájultan összerogyott. D'Annunzio ezt a találkozást később megrázó erővel írta meg.

A védő iránt csak ettől a perctől fogva viselkedett bizalommal Sauro. A kivégzés előtt órát a védő Sauróval töltötte — mondja Takács dr., aki erre így emlékszik vissza:

— Sokkal jobban meg voltam törve, mint a halálraítéltem.

Sauro többször kijelentette, hogy szívesen hal meg Olaszországért, hisz ő olasz volt, olasz nevelést kapott és olasz irredenta mozgalmakban vett részt. Halála előtt még megkérte a védőt, hogy anyjának és nővéreinek legyen segítségére és tegye lehetővé Olaszországba való utazásukat.

Az anyja, fia kivégzése után leányával együtt, Svájcban át Olaszországba utazott. Az anyát Olaszországban a királyné fogadta, akinek később valószínűs barátnője lett. Az olasz király gondoskodott Sauro öt gyermekének a neveléséről is.

— Majdnem az eszméletemet veszítettem el, — mondta a védőnek később Sauro anyja, — a szívemet a nyakamban éreztem dobogni, amikor a szobába láttam lépni a fiam. Természetesen rögtön megismertem. Alig bírtam leküzdeni a kényszerítő vágyamat, hogy a nyakába boruljak, hogy összevissza csókoljam, hogy vigasztaló szót mondjak neki, de mégis sikerült, közönyösnek maradtam és soha nem sejtett lelkiroval azt mondogattam magamban: „Istenem, adj erőt, Istenem adj erőt.” Csak arra gondoltam, hogy a legkisebb zavarral, szememnek fejcsillanásával megölöm a fiamat... Amikor a hadbíró felszólított, hogy nézzek Nazario szemébe s a fiam szeme az enyémmel találkozott, azt hittem, mindjárt meg kell halnom. Tekintetünk összefonódott és az ő tekintete nekem mindent elmondott. Tudam, hogy szívem kadásig meg kell tagadnom a fiamat...

Mikor a hadbíró azt kérdezte tőle, ráismer-e a fiára, hideg hangon válaszolta:

— Ez az ember nem az én fiam! Ezt az embert és soh-nem láttam.

Erre a jelenetre vonatkozólag az anyja a tárgyalás, illetve az ítélet végrehajtása után elmondta még a védőnek, hogy mikor kimondta ezeket a szavakat, mindjárt erősebb lett és mindig nagyobb erő jelentkezett a tagadásra.

Ekkor Nazariohoz fordult a hadbíró és kérdezte, hogy ismeri-e ezt az asszonyt.

Nazario Sauro végignézett az anyján s hidegen válaszolta:

— Nem ismerem, soha nem láttam!

Az anyja a hadbíró ismételt kérdésére azt mondta, hogy az ő fia magasabb, a haja feketébb és hát ő a leghivatottabb arra, hogy megállapítsa a fiának a személyazonosságát. Ez idegen ember, aki az ő fiához még csak nem is hasonlít.

Ugyanígy vallott a vádlott nővére is. Ő is megtagadta a fivérét.

A védő azonban látta a nők színváltozását. Egyik pillanatban vérvörösre pirultak, másik pillanatban halottalvány sápadtak. Az arcukon, remegő hangjuk s könnyes szemükön rajta volt annak az ellenkezője, mint amit vallottak. A harmadik janu volt a szembesítésnél Steffe Antai, Sauro sógora. Steffe Antai igazolta Nazario személyazonosságát, meg is mondta a hadbírósnak, hogy a vádlottal rossz viszonyban van. Csajádi perpatvarból kifolyólag, de azért is utálja, mert ő hű osztrák, sógora pedig olasz irredenta. Steffe Antai vallomására Nazario tovább tagadta személyazonosságát és nővére és anyja is.

A bíróság ítélete közzétett halál volt. Az ítélet úgy szólt, hogy a halálos ítélete a kihirdetésétől számított két órán belül a bíróság udvarán végre is kell hajtani. A védő az ítélet kihirdetése előtt kieszközölte a bíróság elnökénél, hogy Nazario Sauro találkozhasson a kivégzés előtt anyjával. Le is hozatta Saurót hivatali szobájába és odahívta édesanyját is. Sauro nem akart az édesanyjával találkozni, a védőnek kijelentette:

— Nem akarom növelni annak a szegény asszonynak a szenvedését, akiről önök azt mondják, hogy az édesanyám.

Sauro utolsó útjára, a Mariengericht fogházának az udvarára is a védő kísérte el. Felemelt fővel, bátran lépett az akasztófa alá. Utolsó szavai ezek voltak:

— Boldogan halok meg hazámért, Olaszországért. Ejjen halál!

A háború befejezése után, midőn az olaszok bevonultak Póába, első teendőjük az volt, hogy Sauro holttestét, amelyet egy fűreos helyen, lepedőbe csavarva temettek el a kivégzés után, exhumálták és nagy ünnepségek mellett katonai pompával eltemették.

Nazario Sauro Olaszország legnagyobb nemzeti hőse lett. Póában emlékre szobrot emeltek. Olaszország minden városában uccát, teret neveztek el róla, sőt az olasz haditengerészet egyik büszkesége is Nazario Sauro nevét viseli. Könyvek jelentek meg Sauroról. Az olasz nemzet halásan emlékezett meg a védőről is, aki Sauro érdekében mindent elkövetett és utolsó óráit iparkodott könnyűvé tenni. Az olasz kormány külön elismerését, köszönetét és halálát fejezte ki a védőnek és több ízben hívta meg Olaszországba.

DIÓSZEGHY, MIKLÓS

CORSO Telefon: 2065.

Jól fülött terem!

Előadások: 5, 7.15, 9.15.

EMIL JANNINGS

legnagyobb alakítása:

Dr. ROBERT KOCH, a halál legyőzője.

Délután 3 órakor olvasó helyekkel: **TARZAN ÉS FIA.**

Szociális Misszió teadélutánja

táncos és tombolával január 14-én
d. u. 5 órakor a Central-szállóban.

Hideg van, éles, vad, csikorgó:

A fagyhullám miatt csökkentették a vasúti forgalmat

Vonatok akadnak el, farkasok garázdálkodnak, emberek fagynak meg a dermesztő hidegben

Az államvasut „fagyhullám-menetrendjének” aradi vonatkozásai

Aradon a pénteki nap délelőttjén a dermesztő hidegben némi enyhülés állott be, ami nagy részt a csütörtöki hideget hozó keleti szél megszűnésének tudható be. A reggeli órákban minusz 12 fok volt a hőmérséklet, a délelőtti folyamán pedig egész délig enyhült a hideg. A délutáni folyamán ismét hidegebbre változott az idő, éjszaka a hideg ismét fokozódott, éjjel 11 órakor elérte a -15 fokot s a hőmérséklet tovább csökkent.

Az országos fagyok és hófúvások következtében óriási késésekkel közlekednek a vonatok s a CFR egész személyzete emberfeletti munkával igyekszik fenntartani a forgalom zavartalanosságát. A vonatok fűtése is rendkívül nehézségekkel jár, azonban még eddig az összes vonalakon megfelelő módon sikerült a fűtésről gondoskodni. A CFR vezérigazgatója már napokkal ezelőtt kilátásba helyezte hogy:

„Fagyhullám-menetrend” az aradi vasutállomás viszonylatában

Az Aradon át közlekedő nemzetközi járatok továbbra is menetrendszerűen bonyolítják le a forgalmat, viszont leállította a CFR az összes motor és automotor járatokat. A CFR-től nyert információk szerint a következő vonatok indulnak az aradi pályaudvarról:

Tövis felé személy éjszaka 1.35 perckor és ebédután 14.30-kor ugyancsak személy.

Kürtös felé a nemzetközi vonatokon kívül személy 10.20 perckor, 13.30 perckor és 18.25 perckor.

Nagyvárad felé személy 2.43 perckor, gyors 13.18 perckor és személy 21.23 perckor.

Temesvár felé személy 6 órakor, személy 8 óra 10 perckor, gyors 13.20-kor, személy 18 órakor, személy 20.17-kor.

Brád felé személy 7.22-kor és személy 13.46-kor.

Borosjenő-Csermő felé személy 5.02-kor és 10.30-kor.

Pécska felé személy 6.52-kor, 10.10-kor és 16.35-kor.

Nyerő felé 17.34-kor személy.

Ottlaka felé személy 19.10-kor.

Az esetleges újabb változásokról természetesen a CFR aradi kirendeltségéhez érkezett jelentések alapján beszámolunk.

A vonatok átlag 100 perces késéssel érkeztek az aradi állomásra, a budapesti gyors képez kivételt, ez a vonat közel két és fél órát késett a mai napon.

Várható időjárás:
a hőmérséklet emelkedése

Különben a nagy hideg még országsszerűen egvre tart. Galatiból jelentik, hogy tegnap éjjel -22 fokra szállott alá a hőmérséklet és a fagy miatt a forgalom nagyrészt megakadt úgy a városban, mint a megyében. A csendőrség a fagy által okozott alábbi szerencsétlenségekről értesült: Elena Florea 67 éves Gănești községbeli parasztasszony Beresti felé haladva az országúton megfagyott. Cavajidești községben Alecu Canepa hasonló körülmények között lelte halálát. Galatiban Irim Gogoamo 58 esztendőes lakos hazatérőben a lakása előtt a földre zuhant. Miután ittas állapotban volt, nem volt képes felkelni és megfagyott.

Bucurestii jelentés szerint ott pénteken 10 fok hideget mértek. A várható időjárás a következő 24 órában: gyenge szél és a hőmérséklet emelkedése.

Iasiban az elmúlt napon -32 fok volt a hőmérséklet és a szokatlan fagy itt is megakasztotta a forgalmat. Brailaban -26 fokot

az ország minden részén több vonatjáratot leállít, hogy az egvő forgalmat biztosítani tudja.

Pénteken érkezett meg az aradi állomásra az egyes járatok leállításáról szóló intézkedés és a szükségzav rendelet meglehetősen nehéz helyzetet teremt a forgalomban.

Aradot különösen súlyosan érinti a vonatok egyrészének leállítása, mert forgalmas vonalakon sok helyen az eddigi nyolc vagy hat vonat helyett mindössze négy vagy három indul.

Eddig még nem ismeretesek a pontos csatlakozási lehetőségek távolabbi viszonylatban és ezért valószínűleg a legközelebbi napokban alakul ki, hogyan lehet majd a ritkított vonatjáratok mellett is zavartalan forgalmat biztosítani.

mutatott a hőmérő, emiatt a Duna befagyott és hatalmas jégtömbök akadályozzák a kikötőbe való bejutást. A Macin-csatorna - 16 kilométer - teljes egészében befagyott, ugyancsak a Sft. Gheorghe és Sulina-ág. A fagy miatt használhatatlanok a megyei távbeszélőhuzalok. Néhány községet farkascordák veszélyeztetnek.

Borzalmas tömegszerencsétlenséget háritott el a mozdonyvezető lélekjelenléte

Kiss Károly mozdonyvezető megakadályozta, hogy a vonat belerohanjon a bucuresti-i személyvonalba - Négy halott és egy súlyos sebesült

Brassó. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka a Brassó melletti Derestye község vasúti állomásán vasúti szerencsétlenség történt, amelynek négy halottja és egy súlyos sebesültje van.

A 4853. számú tehervonat, amelyet Kiss Károly 47 esztendőes brassói, Muntenia-ucca 2. sz. alatti mozdonyvezető vezetett, menetrendszerű időben indult el Ploestiről. A tehervonatot Felsőtöms állomáson átalakították.

Derestye állomás előtt, 12 óra 30 perckor a mozdonyvezető azt látta, hogy a jelzőkészülék „szabad”-ot mutat és erre megadta a „fékezni” sípjelét. A megismételt fékezések ellenére a mozdonyvezető mezdőbőven észlelte, hogy a lejtős pályán teljes sebességgel rohanó vonatot nem fékezték le. Újból sípjelket adott le, de ekkor már az 57 kocsiából álló rohanó tehervonat az állomás közvetlen közelébe ért. A mozdonyvezető észrevette, hogy a harmadik sín páron, ahová neki kellett volna bevezetnie a tehervonatot, a bucuresti-i személyvonalat áll. Kiss ebben a pillanathban ellengőzt adott és a mozdony gőzsiójával leadta a „riadó” jelzést. Az ellengőz folytán a tehervonat hirtelen megállt. A váratlan fékezés következtében a vasúti kocsik egymásra torlódtak. A hatás borzalmas volt. A nehéz és töhényire áruval megrakott vasúti kocsik gyufaszájként törték össze. A fagyos éjszakában a vasúti állomás

Fagyhullám, viharok Európa-szerle

Szofia. (Rador.) A váratlanul bekövetkezett hideg időjárás az egész országra áttért. Breg és Brcznic városok két nap óta el vannak zárva a külvilágtól. Az összeköttetés helyreállításán katonaság dolgozik. Farkascordák is garázdálkodnak és egy Burgas melletti falu fölött felfalták.

Kaunas. (Rador.) Lettországból 41 fokos hideg uralkodik. Sok faluban kifogyott a tüzelőanyag. Az országúti közlekedést bizonytalanul teszik a farkasok, melyek egy kereskedőt Rudning falu közelében megtráadtak.

Belgrád. (Rador.) Délszerbiában hat személyvonat a hóvihar következtében megállásra kényszerült. A kihírhatalian fagyhullám Jugoszlávia egész területét elárasztotta. A meteorológiai intézet jelentése szerint Jugoszláviában általában a hőmérséklet további súlyos csökkenés várható. A Duna és a Száva befagyott.

Róma. (Rador.) Olaszországban viharok pusztítanak. Triesztben és Fiumében a szélvész sebessége 150 kilométer volt és a vihar számos szerencsétlenséget okozott.

Villa Nevoso közelében egy hét vagonból álló szerelvényt, míg Fiume közelében négy vasúti vagonot borított fel az orkán. Velencében a szél sebessége 100 kilométer óránként. Az olasz-jugoszláv határon egy vámhivatalnok megfagyott.

Cino Marionánál a tenger vize előtört a házakat. A háborgó tenger Bari közelében két vitorlás bárkát a partra vetett.

Délamerikában pedig hóhullám pusztít

Buenos Aires. (Rador.) A hóhullám következtében 15 ember életét veszítette, 80 pedig napszúrással kórházba került.

más személyzete, a személyvonat közönsége azonban a mentési munkálatokhoz látott. Az összeroncsolt, egymás hegyén-hátán fekvő vasúti kocsik alól négy holttestet húztak ki. Serbanescu Vasile, Plesea Gheorghe vasúti fékezők és Parsanu Vasile katonai szolgálatot teljesítő CFR, katonai holttestét sikerült felismerni, míg egy holttest személyazonosságát nem lehetett megállapítani.

A katonai és polgári hatóságok, valamint az államvasutak vezetősége párhuzamosan vezetik a vizsgálatot. Megállapították, hogy Kiss Károly mozdonyvezető páratlan tömegszerencsétlenséget háritott el akkor, amikor a tehervonatot megállította. Ha a tehervonat teljes sebességgel belerohan az állomásra veszteség személyvonatban, úgy a szerencsétlenség méretei katasztrófálisabbak lettek volna.

Jugoszláviai olasz lakosságot telepítenek át Itáliába

Szerajevóból jelentik: Manovliani, Szerajevó melletti városkából pénteken 245 olasz nemzetiségű lakos költözött vissza Triesztbe. A városka lakosai mind olaszok. Rövidesen sor kerül a többi olaszok visszatelepítésére is. A Jugoszláviából visszaérkezett olaszokat a trieszti fasiszta hatóságok és a város közönsége nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadták. Az olasz birodalomba visszatért családokat Pomériába telepítik le. (Dunaposta).

FORUM filmszínház.

Ma szenzációs kettős premier,

ITÉL AZ ÉJSZAKA

Izgalmas gangszter film.

Burgess Meredith, MARGO és Eduardo Ciannelli-vel.

FOX-híradó a legújabb eseményekkel. — Előadások: 5, 7.15 és 9.30 órakor. 8-kor matiné olcsó helyárakkal.

A ZÖLD FRAKK

Szatirikus francia vígjáték, ELVIRA POPESCU és Jules Berry-vel.

Tel.: 2010

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 10

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei // Negyedévre... 210 lei
Félévre... 420 // Egy hónapra 70

Vasárnap:

a Szociális Misszió táncos tea

A Szociális Misszió, Greceanu-ucca 20. szám alatti helyiségében már napok óta lázas előkészületek folynak, hogy a vasárnap délután 5 órakor kezdődő és a Központi Szálló nagytermében megrendezendő, tombolával egybekötött táncos teadélután sikere érdekében, A Misszió tevékeny tagjai, özv. báró Andrányi Károlyné elnök, valamint Haller Józsa és Hendrey Ilona alelnökök vezetésével lelkesen szorgoskodnak, hogy gyönyörű divanpárnák és díszbabák készítésével növeljék a tombolatárgyak számát, ami összesen ezer darabot tesz ki. A szebbnél-szebb selyempárnák és a különleges karakterbabák készítésénél különösen a divatszalonok: Femina-szalon, Kurzweil-szalon, Dein Paula kalapszalonia, a Rózs- és Gizi-szalonok lártak elől jó példával, de ezen kívül sok szép, színes dísz tárgyat, könyvjelzőket, díszkasszettek, emlékkönyveket és más mutatós kézimunkákat maguk a tagok készítettek el. Péntek délután a Misszió helyiségében kiállítást rendeztek és ez alkalommal a sok kézimunka közül kiemelkedett a fél méter magas „jegyespár-baba”, a Femina-szalon remeke, valamint a legszebb népviseletű babák, amelyeket gondos kezek készítettek el a vasárnapi nagy teára. A tombolasátorban különösen Pascu Emilné, B. Voitek Ilonka, Dein Paula, Kiss Klári, Rosner Boriska, Grogliott Annus, Czédly Irén osztják ki a nyereményeket. A falatozóban özv. Kömüves Józsefné, Szüllősi Istvánné, özv. Müller Mihályné, Dörner Jánosné, Fischer Aladárné, Herling Gizi és Balogh Teri gondoskodnak arról, hogy akik megéheznek, a legjobb falatokat kaphják. A cukrászdában és feketekávé-sátorban Hendrey Ilona, Pápay Lajosné, Fábian Gyuláné, Tagányi Klára, D. Urbányi Kató, Bedő Margit és Pascu Lia árusítják a finom cukrászati terményeket, melyek mellé a teát Berta Ferencné főzi, míg a borsátorban Pánits Istvánné gondoskodik az italzsíkságról. A teadélután teáit az aradi leányklub fiatal, bájos tagjai szolgálják fel. A teadélután főeseménye azonban mégis a tombola lesz, ahol 5 lejes tombolajegyekkel rengeteg szebbnél-szebb tárgyat nyerhető. A tiszta jóvedelem jótékony célokat szolgál, mert a bevételt a „Vásárhelyi Janka” napközi otthon támogatására és a Misszió téli, szegényeket gyógyító segélyakciójának javára fordítják, ami lehetővé teszi, hogy szegény emberek naponta ingyenes étkezésben részesüljenek. A sok serény női munkája bizonyosan nem marad eredménytelen, mert a vasárnapi tea a katolikus társadalom hangulatos, erkölcsi és anyagi sikert jelentő találkozásiának ígérkezik.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 998 és fél, London 17.02, Newyork 445.90, Brüsszel 75, Milánó 22.50, Amszterdam 237.90, Berlin 478.75, Szófia 530, Belgrád 10, Bucureşti 330.

ÉRTEKEZLET A NUF MINISZTERIUMÁBAN A KISEBBSÉGEKKEL KÖTÖTT EGYEZMÉNY ALKALMAZÁSÁRÓL. Bucurestiből jelentik: A NUF szervezeti miniszteriumában szerda délután a Front kisebbségi tagozatának képviselői a kisebbségekkel kötött meg egyezmények alkalmazásának kérdéséről megbeszélést tartottak. A megbeszélésen Giurescu, a Nemzeti Front minisztere elnököt, jelen volt Petro Georgescu tábornok, a miniszterium államtitkára. A megbeszélésen résztvettek Szász Pál, Mikó Imre, Hans Otto Roth, Gheorghe Topolov, Encluj Nikolov, Hristu Tzankoff, Gheorghe Serbantic, Gh. Alexevid és más kisebbségi vezetők. A megbeszélés során tárgyalások folytak a NUF-ba való belépés feltételeiről.

Uj katonai érdekű, erődítési és határ-körzetek. A Monitorul Oficial január 10-iki száma minisztertanácsi jegyzőkönyvet közöl, amely új katonai érdekű, erődítési és határzónákat állapít meg.

MEGHALT A LEFELSŐ KATONAI BÍROSÁG ELNÖKE. Bucurestiből jelentik: Turbajev tábornok, a legfelsőbb katonai bíróság elnöke, tegnap váratlanul elhunyt.

KÉT SZENTTEÁVATÁS ÉS ÖT BOLDOGÁVATÁS TAVASSZAL A VATIKANBAN. Napikánvárosból jelentik: Tavasszal a Vatikánban két szentteávacskát és öt boldogávacskát eszközölnek (Dunapostja).

A német püspökök a Szentatyánál. Bernből jelentik: A Berner Bund jelenti Bernből, hogy XII. Pius pápa valamennyi németországi püspököt magához hivatott. A Szentanya azt akarja, hogy a püspökök személyesen tegyenek jelentést a katolikusok németországi helyzetéről. A Berner Bund szerint, Németországban nemcsak a katolikusokat üldözik, hanem a protestánsokat is. A németországi istentisztelet napilappal rendelkeznek, amelyben állandóan támadják a katolikus és protestáns vallást.

ELNÖKVALASZTÁS A FRANCIA SZENATUSBAN. Páris. A szenátus tegnapi ülésén Jeaneneyt 221 szavazattal 201 ellenében újból megválasztották a szenátus elnökévé.

A CFR mindent megtett, hogy biztosítsa a vonatok pontos közlekedését. Bucurestiből jelentik: A vasut a beköszöntött erős télen megfeszített munkával mindent megtett, hogy biztosítsa a vonatok pontos közlekedését. Megállapították, hogy a vonatok rendszeresen közlekednek és a személyszállító vagonokat jól fűtik.

Göring vezértábornagy 47 éves. Berlinből jelentik: Göring vezértábornagy ma töltötte be 47-ik életévét. A német sajtó meleg szavakban emlékezett meg a születésnapjára. A Völkischer Beobachter azt írja a méltóságos, hogy Göring elszánt sága gondoskodik arról, hogy Németország lathavesse egész erejét a rákényszerített háborúban.

DIANA

fajdalmas izületekre és izomra.

Lengyel összeesküvést lepleztek le Litvániában. Vilnából jelentik: Litvániában újabb nagyszabású törvénytelen lengyel szervezkedést lepleztek le, amelynek célja katonailag megszervezett nemzeti lengyel mozgalom megalakítása volt. Eddig 60 embert tartóztattak le, főként volt lengyel katonákat és főiskolai hallgatókat, de van közöttük több vilnai egyetemi tanár is.

Jugoszláviában bevezetik az általános, közvetlen, titkos és egyenlő választójogot. Belgrádból jelentik: A Havas írásvirág ügyvétségi közli, hogy a minisztertanács jóváhagyta, hogy Jugoszlávia területén bevezessék az általános, közvetlen, titkos és egyenlő választójogot.

Nagymennyiségű 35-40 darab KÖHN friss nyul érkezett. (Lutheránus templommal szemben).

Elkészült az első kimutatás az állampolgári pótlóösszeírásban való részesedés iránti kérelmekről. Az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos felvételről intézkedő rendeleti törvény alapján, a város közigazgatási ügyosztálya kimutatást eszközölt a kérvényezők neveiről, akik benyújtották a beírást aláírt, masztó iratokat. A kimutatást a közigazgatási ügyosztály az igazságügyi miniszteriumba terjeszti fel. Egyébként most állították össze a január 1-ig beírt, jelezett kérvényezők névsorát. A kimutatásban 210 név szerepel.

SZOVJET KÜLDÖTTSEG ÉRKEZIK A POZSONYI SZLOVÁK EGYETEM MEGNYITÁSÁRA. Moszkvából jelentik: A szovjet lapok közlik azt a hírt, hogy a szlovák kormány meghívására szovjet küldöttség utazik Szlovákiába és résztvesz a pozsonyi szlovák egyetem megnyitásán. A bizottság elnöke Kaptanov, a szovjet főiskolák igazgatója és kíséretében négy szovjet egyetemi tanár lesz.

Felmerkedt a házasságok száma Németországban. Berlinből jelentik: Az elmúlt évben, vagyis 1939-ben a házasságok száma 740 ezerre emelkedett, míg a születések száma egymillió 640 ezer volt.

A rendőrségen

Kérem, kapitány ur. az, aki elfogott engem...

TELEKI ADÁM GRÓF ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ TEMESVÁRI TÁRGYALÁSAI A MAGYAR IPAROS SZÖVETSÉG MEGALKAKITÁSÁRÓL. Temesvárról jelentik: Teleki Adám gróf, országgyűlési képviselő, aki a Népközösségben az Iparosság érdekeit képviseli, tegnap Temesváron írt, ahol megbeszélést folytatott a temesvári és bánsági magyar iparosok vezetőivel. Teleki Adám gróf tárgyalásai összefüggnek a január 27-én Kolozsvárott megalakuló Magyar Iparos Szövetséggel, melyen Temesvár és Bánság magyar iparosai is képviseltetik magukat. Teleki Adám elmondotta, hogy Temesvárott a Népközösség rövidesen megtartja alakuló közgyűlését, melyen gróf Bánffy Miklós, a Népközösség elnöke is résztvesz. Bánffy Miklós egyébként január végén Temesvárra érkezik a közgyűlés előkészítése ügyében.

Meghalt Tancz Károly egyetemi tanár. Budapestről jelentik: Szerdán este hosszú betegség után életének 71-ik évében elhunyt dr. Tancz Károly, a Pázmány Péter tudományegyetem nyilvános, rendes tanára. Pályafutását br. Eötvös Lóránd alatt kezdte, majd a kolozsvári egyetem rendes tanára lett. 1927. óta a tudományegyetem fizikai intézetének vezetését látta el.

BYRD TENGERNAGY ELÉRTE LITTLE AMERICAT. Washingtonból jelentik: Byrd tenger-nagy rádiótávíró utján jelentette, hogy az „Észak csillaga” nevű hajójával elérte utazásának célját: Little Americat.

VIRGINIÁBAN BANYAROBBANAS ELTEMETETT KILENCVENNÉGY MUNKAST. Newyorkból jelentik a Rador: Az amerikai Virginia államában a berkeley szénbányákban nagy robbanás történt. A beomlott járnákban kilencvennégy munkás van. A mentési munkálatok azonnal megindultak. Eddig hét holttestet ástak ki.

Házasság. Mateovits Jenő (Arad) és Becker Eleonora (Gurahont) f. hó 14-én Gurahonton házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

VIZKERESZTI TÁRSASVACSORAT TARTOTTAK A BUCURESTII MAGYAR KATOLIKUSOK. Bucurestiből jelentik: A bucurestii magyar katolikus egyház kebelében működő mindhárom társadalmi egyesület vizkeresztkor társasvacsorát rendezett a karácsonyi műkedvelő előadás szereplőinek tiszteletére. Lelkes pohárköszöntő mondott: Koncz Ferenc, az ifjúsági csoport alelnöke, Perke Ede, a csoport jegyzője, Báray Domokos titkár, Berky József kántor. Márton Imre, a férfiliga alelnöke és Fábian Sándor, a férfiliga vezetőségi tagja.

Közlekedési baleset Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Mantuleasa és a Negustori-uccák kereszteződésénél egy lengyel autó, amely Wladislaw Kalu tulajdonát képezte, összeütközött a „Sapra” nevű vállalat autójával. Az összeütközés ereje oly nagy volt, hogy a lengyel autó a gyalogjáróra futott és az autó az ott éppen elhaladó két 16 éves diáklányt, David Claret és Pandele Eleonorát súlyosan megsebesítette. Mindkét autó vezetőjét őrizetbe vették.

Vásároljon egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet

VAKMERŐ RABLÓTAMADAS A BUCURESTI-GALATI KÖZÖTT KÖZLEKEDŐ VONATON. Galatiból jelentik: A helybeli vasúti felügyelőség, arról értesítették, hogy Bucuresti-Galati között banditák garázdálkodtak a 8001 számú vonaton. A rablók a postakocsiba hatoltak be és megölték a vezetőt, aki a pénzeszsomagokat őrizte. A vezető holttestét Valea Călugărească és Teleajen állomások között találták meg. A csendőrség nyomában van a vakmerő banditáknak.

Halálozás. Ioan Negolita posta és távirtda főellenőr, hosszas szenvedés után, folyó hó 11-én elhunyt. Temetése január hó 13-án, d. u. 3 órakor lesz a Str. Mucius Scaevola No. 5 bis. számú gyászházából.

Bretz Fridrich, volt aradi „Astra”-gyári művezető, 55 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése jan. hó 13-án, d. u. 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Mégis életbelép az aradi bérkocsisok egyenruhaviselési kötelezettsége. Arad város közigazgatási ügyosztálya elkészítette azt a szabályrendeletet, amely a bérkocsisok egyenruhaviseléséről és a kocsi átalakításáról szól. Ismeretes ugyan, hogy az aradi bérkocsisok a város előbbi intézkedését, amely a formaruha viseléséről és kocsi átalakításáról szólt, közigazgatási perrel támadták meg és a temesvári közigazgatási tábla helyt is adott a kérelemnek. Az ítélet indoklásában a közigazgatási tábla megállapította, hogy városi szabályrendelet nélkül egyszerű rendelettel (ordonanță) nem lehet kötelezővé tenni a formaruha viselését. Most azonban, hogy a szabályrendelet elkészült és jogerőre emelkedett, figyelembe a temesvári tábla ítéletétől, életbe lép az aradi bérkocsisokra nézve az egyenruha viselés. A rendelet értelmében a bérkocsisok sötét, bő kabátot kötelesek viselni, széles övvel, télen kucsmát, nyáron pedig tányersapkát hordhatnak.

MA ESTE ATE-BÁL a Fehér Keresztben. Legyen ott Ön is!

Amit minden magyarnak tudnia kell!

- ...hogy a Nemzeti Ujjászületési Front az ország alkotmánya, a rend és fegyelem alapja.
- ...hogy az ebbe való beiratkozással csak politikai jogainak gyakorlását biztosította.
- ...hogy a törvényes keretek között létesített Magyar Népközségben minden magyarnak helye van.
- ...hogy ha még nem volna tagja a Népközségnek, azonnal jelentkeznie felvételre és
- ...hogy keresse fel a Magyar Népközség irodáját: Arad, Iosif Vulcan-ucca 12. alatt.
- ...hogy mint tagnak, minden ügyében rendelkezésre álljon a Magyar Népközségi szervezet, végül
- ...hogy gazdasági, közművelődési és társadalmi célkitűzéseink valóra vállanak

LÉPIEN BE TEHÁT MINDEN MAGYAR
A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZSÉGBET
Központi iroda: Arad, Iosif Vulcan-ucca 12. (bejárat a Stefan C. Pop-ucca felől). Telefon: 18-23.

— **Légvédelmi előadások sorrendje.** Az aradi légvédelmi előadások további sorrendje a következő: Január tizenhatodikán: Ötödik kerület 9-9.50-ig K-O betűig, 10-10.50 P-U betűig. Január 14-én: 10-11-ig az állami hivatalok tisztviselői, a városháza, a vármegyeháza, a rendőrség, a kataszteri hivatal, a folyamterménkség és a magánkézek tisztviselői részére tartanak előadást, 11-12 óráig a törvényszék és az ügyvédi kamara, a kereskedelmi, földművelésügyi és munkakamara, a XI. iparkörzet, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztosító, az erdőgazgatóság és az állami hivatalok számára rendeznek légvédelmi előadást. Január 15-én: VI. kerület 8-8.50-ig V-Y betűig, 9-9.50 A-E betűig, 10-10.50 F-J betűig, 16-16.50 K-O betűig, 17-17.50 P-U betűig.

— **HARC A KOMMUNIZMUS ELLEN FRAN. CIAORSZAGBAN.** Párisból jelentik: A francia kamara választójogi bizottsága ma tárgyalja azt a törvényjavaslatot, amely a kommunista törvényhozókat megfosztja mandátumuktól. A javaslat vitáját kedden kezdi meg a kamara. A javaslat értelmében a törvényhozó testület mindama tagjai, akik a kommunista szervezetek feloszlásáról szóló rendeletben érintett valamely szervezethez tartoznak, elvesztik törvényhozói megbízatásukat, hacsak kilépés, vagy nyilatkozat útján nem tagadják meg az érdekközösséget e szervezetekkel. A hadsereg tagjai tíz napi haladékot kapnak a nyilatkozat megjelölésére. A francia főváros környékén különben a rendőrség nemzetellenes kommunista szervezetet leplezett le. A kommunisajt husz tagját a rendőrség letartóztatta. Mindannyokat bíróság elé állítják. A házkutatás alkalmával a hatóságok nagyobb mennyiségű propaganda röpiratot foglaltak le.

— **Az aradi Gloria sportegyesület** ma, szombaton rendez meg bálját a régi Bulevard-kávéház termében. A Gloria-bál minden évben a szezon egyik legkitünőbb mulatsága volt és bizonyos, hogy az idei Gloria-bál sikere ez évben sem marad el. A bál rendezőbizottsága nagy körültekintéssel végzi a mulatság előkészítő munkáját és sok kellemes meglepetésben részesítik a bál résztvevőit. Táncversenyen kívül sor kerül a „Miss Gloria” választásra is. A báltermet egy bécsi iparművész tervén alapján díszítik fel.

— **Hirdetmény.** Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága közhírré teszi, hogy az alapszabályok 12-16-ik szakaszaiban foglalt intézkedéseknek megfelelően az egyháztanács megválasztásának hatánapját 1940. évi január hó 28-ára tűzi ki, délelőtt 9 órai kezdettel, a katolikus Kulturház előcsarnokába. A szavazás d. e. 9 óráig tart; de ha még vannak szavazásra jelentkezők, úgy a szavazás tovább tart a választási bizottság elnöke által kitűzendő záróórát. Szavazati joggal csak az egyházközség azon tagjai bírnak, akik egyházi jogképeségük teljes birtokában vannak és az 1939. szeptember hó 30-ig esedékes egyházközségi adójukat kifizették. A szavazásra jogosító igazolványok a választást megelőző napig, délelőtt 9-1 órák közötti időben az egyházközség irodájában (róm. kath. főgimnázium épülete, Str. Ioan Kalvin 22. sz. a.) átvehetők. Arad, 1940. január 12. Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága.

— **Barnaszénből készült ételzsir** Németországban. Az IQ Farbenindustrie folyóirat érdekes cikket közöl a barnaszénből nyert zsir és szappan előállításáról. A szintetikus benzín összeállításánál a barnaszénből paraffin marad vissza, amelyet finoman elosztott oxigén hozzáadásával zsírsavvá oxidálnak. Ezt azután megtisztítják és elszappanosítják. A visszamaradó anyagot is felhasználják és ásványi sók hozzáadásával szappanszírsavat gyártanak belőle. A szintetikus zsírsavat glicerinnel keverésével ételzsírrá dolgozzák fel, amely teljesen szagtalan és íztelen, akárcsak a kókuszzsir. Ezt a zsírt állatok takarmányozásánál használják fel és semmiféle káros hatással nincs az állatokra.

— **A Pázmány Társaság felolvasó ülése.** Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség Pázmány Társasága január 10-én, szerda délután hat órakor tartotta meg a Lyceum-könyvtár nagytermében legutóbbi felolvasó ülést előkelő közönség jelenlétében. Az ülést Gyárfás Elemér dr. alelnök nyitotta meg, majd Józsa János dr. teológiai tanár olvasta fel székfoglaló értekezését „A kegyesrendiek bucuresti-i letelepítésének kísérlete” címmel. A kimerítő, sok történelmi adatot felölelő tanulmány szerzőjét a közönség meleg ünneplésben részesítette. Ezután Flórián Tibor ugyancsak székfoglaló előadasként olvasott fel versből s rövid prózái írásból. Mind a versek, mind pedig a mély gondolatokban gazdag, elmélkedő prózák megérdemelt sikert arattak. Az ülést Gyárfás Elemér dr. zárószavai rekesztették be.

— **Tűz egy bucuresti-i szappangyárban.** Bucurestiből jelentik: Pénteken hajnalban öt órakor a Colentina-úton levő Stella szappangyárban tűz ütött ki. A kivonult tűzoltóság mindenekelőtt arra törekedett, hogy az árut tartalmazó raktárakat elszigetelje a tüztől és ez sikerült is. Délután a tüzet teljesen eloltották. A kár jelentős, a tűz keletkezésének okát egyelőre nem ismerik.

— **MA ESTE ATE-BÁL A FEHÉR KERESZTBEN.** Minden előkészület megtörtént a ma esti ATE bál rendezőbizottsága részéről, hogy a bálozó közönség ismét feledhetetlen emlékekkel távozzék a Fehér Keresztből. A rendezőség újlag közli, hogy a bálterembe a szálloda főtéri főkapuján lehet feljutni. Szeretettel vár minden tagot, sportbarátot és érdeklődőt ma este az ATE vezetősége.

Hinni kell a szerencsében, s a GOLDSCHMIDT Bank sorsjegyében!

— **ZATONYRA FUTOTT A „BUCURESTI” NEVU HAJÓ.** Bucurestiből jelentik: Az egyik bucurestii lap azt jelentette, hogy a Basarabia motorhajó zatonyra futott. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert tényleg a Bucuresti nevű vegyes hajó szenvedett balesetet a Dardanellák kijáratánál levő Imbro-sziget partján közelében sziklazatonyon. A török hatóságok intézkedtek a hajó megmenekése érdekében.

— **Öngyilkos aradi varrőleány.** Fábán Teréz, aradi varrőleány, Ureche-ucca 45. szám alatti lakásán öngyilkosságot követett el. A 29 esztendő Fábán Teréz nagymennyiségű marólugot ivott. Hozzáértőzői csak későn fedezték fel tettét, a mentőkkel a központi kórházba szállították, ahol gyomormosást hajtottak végre rajta, de ez már nem segített. Az életunt még az éjszaka folyamán belehalt sérüléseibe. A rendőrségi nyomozás alkalmával megtalálták a halálbemelegített varrőleány bucsúlevelét, amelyben tettét rossz anyagi körülményeivel indokolta.

— **Ötezer leire elítélték a Dacia-kávéház tulajdonosait az árúzerkedés letöréséről szóló törvény megsértése címén.** Ismeretes, hogy az árúzerkedés letöréséről szóló rendelet törvény előírja, hogy mindazok a cégek, amelyekre az üzorszótörvény vonatkozik, kötelesek helyiségeikben kifüggeszteni a pénzügyigazgatóság igazoló okmányát, amely évi adójuk összegét bizonyítja. Az aradi Dacia-étterem és kávéház tulajdonosai nem tették eleget a törvény intézkedéseinek és ezért kihágási jegyzőkönyvet vettek fel ellenük. A városházán működő külön bíróság, ahol az ilyen kihágási ügyek kerülnek letárgyalásra, ötezer lei pénzbírsággal sújtotta a helyiség tulajdonosait.

SZINHÁZ

Szerdán este mutatja be a Kamara Színház Vaszary Gábor nagysikerű vígjátékújdonosságát a „Klotild néni”-t

Az aradi Kamara Színház az idei évad egyik legnagyobb sikerű vígjátékának bemutatására készül: január 17-én, szerda este pompás előadásban színrekerül Vaszary Gábor legújabb vígjátéka, a „Klotild néni”. Budapesten jelenleg is a legnagyobb sikerű műsordarab.

Vaszary Gábor, ez a végtelenül szellemes és kifogyhatatlan humorú író ezzel a darabjával szinte felülmúlja önmagát. A vígjáték alapötlete, remek jelenetei, frappáns helyzetkomikumai, friss és bombahatású humora biztosítja a rendkívüli sikert. A Kamara Színház, — miután szerdán nem tart előadást — elengedő időt szentelhet arra, hogy a kitűnő vígjátékot példás előadásban hozza ki. A próbák már megkezdődtek, úgy hogy a „Klotild néni” — az együttes legjobb erőivel — nagyszerű előadásban kerül bemutatásra.

A KAMARA SZINHÁZ MÜSORA:

SZOMBATON, vasárnap, hétfőn, kedden: szünet.
(A „Klotild néni” előkészületei).
SZERDÁN: „Klotild néni”. Vaszary Gábor vígjátékának bemutatása.

— **A Magyar Népközség bucuresti-i tagozata megnyitotta ismeretterjesztő előadásorozatát.** Bucurestiből jelentik: A Magyar Népközség bucuresti-i tagozatának közművelődési szakosztálya kidolgozta egész téli idényt betöltő előadásorozatának és szórakoztató tevékenységének programját. Az ismeretterjesztő előadásorozat élén a népközségi eszme népszerűsítése és annak minden oldalról történő megvilágítása áll. A bevezető előadás megtartásának nem könnyű feladata dr. Horváth László református lelkészre esett, aki nemcsak rendkívüli képzettségű lelképásztor, hanem kitűnő szociálfilozófus is. Az előadást, amelyen dr. Papp Béla orvos előnököt, szépszámu közönség hallgatta végig és ez alkalommal jelent meg első ízben a tagozat otthonában a két munkásszenátor: Bartalis Sándor és Bartha Károly. „A népközségi lelki feltételei és a népközségi gondolat általánossá tétele” címen vezette be előadását dr. Horváth László, a következő párhuzamot vonva: 1. Az ideális állapot és a reális adottság, 2. A feltornyosuló nehézségek és az ezekkel való megküzdés lelki feltételei. Az előadást érdekes és élénk vita követte, amelyben résztvettek Bartalis Sándor és Bartha Károly szenátorok, dr. Ferenczy Zsigmond ügyvéd, Lőrinczy Géza unitárius lelkész, Németh Ernő mérnök, Báky Domokos vasmunkás, a magyar katolikus ifjúsági csoport titkára és Rohonyi Vilmos mérnök.

— **Turkesztánban kivirultak a fák.** Bucurestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A moszkvai Tass-iroda jelentése szerint Moszkvában tegnap minus 32 fok volt a hideg. Szibériában ezzel szemben sokkal enyhébb az időjárás. Taskend vidékén az elmúlt 15 nappal plusz 12 és minus 20 fok között váltakozott a hőmérséklet. Turkesztánban és Ázsia délnyugati részein szinte tavaszi időjárás uralkodik. Turkesztánban a fák is kivirultak.

— **Az „Arad és megyei vakokat gyámollító egyesület”** f. hó 14-én, vasárnap d. u. 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését, egyesületi helyiségében (Str. Ioan Kalvin No. 3.) melyre a t. pártoló-tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Az elnökség.

Eladó Temesmegyében, Gataia községhez közel egy 425, egy 200 és egy 50 holdas földbirtok. Érdeklődni a kiadóban.

— **Közzgyűlési tartott a fennállásának 120-ik évfordulóját ünneplő kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium.** Kolozsvárról jelentik: A százhusz éves fennállását ünneplő kolozsvári Magyar Zenekonzervatórium most tartotta évi rendes közgyűlését. Az intézet hangversenytermében szép számban összegyűlt érdeklődő közönség előtt Inczedy-Joksmán Ödön dr., a konzervatórium elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd beszámolt a konzervatórium működéséről és a nemrég lezajlott jubileumi hangversenyéről, amelynek fényét emelte az intézet két volt és világhírűre emelkedett növendékének: Sándor Erzsinek és Székelyhidy Ferencnek, a budapesti magyar királyi Operaház művészeinek szereplése. Az elnök ezután köszönetet mondott a nagysikerű hangverseny megrendezéséért. Zsigsmann Rezső igazgatónak és munkatársainak és külön köszöntötte az intézet tanári karát lelkiismeretes és fáradhatatlan munkájukért. Inczedy-Joksmán dr. megnyitotta után Bálint József szentszéki tanácsos szólalt fel, aki a magyar társadalom nevében meleg szavakkal emlékezett meg a zenekonzervatórium nemese munkájáról és kiemelte a tanárok fáradhatatlan buzgóságát, amellyel az intézet színvonalának emelésére törekednek. Külön kiemelte dr. Inczedy-Joksmán Ödön elnök érdemét, akinek vezetésével a konzervatórium megokszorozódott erővel dolgozik a magyar zenei élet új tehetségeinek kiművelésében. Zsigsmann Rezső igazgató az intézet 1935-39. tanévi jelentését ismertette, majd Biasini Sándor pénztáros a zárszámadást és a költségvetést mutatta be. Kristóf György dr. egyetemi tanár hozzászólása után Inczedy-Joksmán Ödön dr. elnök zárószavaival ért véget a közgyűlés.

— **Kéménytűz.** Péntek, délután 3 óra táiban arról értesítették a tűzoltóságot, hogy a Dorobantlor-ucca 43. számú házban kéménytűz keletkezett. A tűzoltóság rövidesen megjelent a helyszínen és eloltotta a veszedelemesen mutakozó kéménytűzet.

— **A Magántisztviselők Céhe aradi tagozata gyűlést tart.** A magántisztviselők céhének aradi tagozata felhívja a tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak figyelmét arra, hogy vasárnap, folyó hó 21-én délelőtt fél 11 órai kezdettel a céh Horia-ucca 2. szám alatti helyiségében gyűlést tart, melynek napirendjén a drágasággal arányos fizetés-emelés kérdése szerepel, tekintettel arra, hogy ezen nagyjelentőségű kérdést minden tisztviselőt és kereskedelmi alkalmazottat egyaránt érdekel, ezért kériük, hogy ezen gyűlésen teljes számban megjelenjen szíveskedve. A Magántisztviselők Céhének aradi tagozata.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68.

PISTA és MARISKA SOKAT TUDTAK MEG...

— Igaz, Pista, hogy Karácsony apó visszajön?

— Igaz, de csak a nagyokhoz.

Januar 15.-én és 18.-án

lesz az Állami Sorsjáték húzása és ha a nyertes sorsjegyeit a

DACIA**SORSJEGYÁRUDÁNÁL**

vásárolja, akkor Karácsony apó

ajándékkal TIZ MILLIÓT hoz.

DACIAHelyi cím: **Aradmegyei Takarékpénztár.**

A szerb egyházfő a zsidóüldözés ellen

Belgrádból jelentik: Gavriło patriarcha, a szerb egyház feje, vukovári tartózkodása során az ottani zsinagógát is megtisztelte látogatásával. A szerb egyházfőt a zsidótemplom bejáratánál dr. Scher hitközségi elnök üdvözölte, mire a patriarcha a következő szavakkal válaszolt:

— Mélyen meghat az a tény, hogy egyes országok zsidóknak szenvedniök kell hitükért. A mi egyházunk mindig eltélte az erőszakot és sohasem üldözött embereket vallási felfogásukért. A szerb nép emberek között nem tesz különbséget, a hit alapján mi a zsidókat — egyenlőnek tekintjük.

SPORT KOZLONY

Magyar csapatok turamérközései

A Hungária Athénban, a Ferencváros Istambulban játszott eldöntetlen eredménnyel

A turázó magyar csapatok közül a Hungária Athénban, a Ferencváros pedig Istambulban játszott. Mindkettő eldöntetlen eredményt ért el. A Hungária Pyreus válogatótája ellen 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött, annak ellenére, hogy végig támadott, számtalan helyzetet kihagyott és két kapufát is lőtt. A fáradt Ferencváros sem tudott győzni az igen durván játszó török csapattal, a Galatasaray együttesével. Részletes beszámolóink a két mérkőzésről a következő:

Hungária—Pyreus 1:1 (0:0).

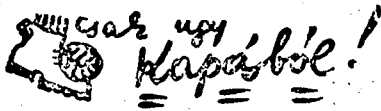
A csapatok 5000 főnyi közönség előtt szeles időben mérkőztek. A kezdés után a Hungária azonnal támadólag lép fel és a 28. percben gólt is ér el, de a bíró lesállás címén nem adja meg. A szünet után a tizenhatodik percben Titkos kapja a labdát leszáguld vele a szélen és 14 méterről pompás gólt lő. 1:0. A 28-ik percben egy rá-

lőtt labda Bíró válát éri, a bíró 11-est ad, amelyet a görög balösszekötő értékesít. A Hungária ezután erőteljesen támad tovább, de két kapufalövésen kívül egyéb eredményt nem tud elérni. A Hungária jól játszott, különösen a közvetlen védelem, Titkos és Cseh, valamint Dudás és Négyesi emelkedtek ki.

Galatasaray—Ferencváros 1:1 (1:0).

A törökországi földrengés áldozatainak megsegítésére jótékony célú mérkőzést játszott a Ferencváros Istambulban, ahol a kedvezőtlen időjárás ellenére is közel 7000 főnyi közönség gyűlt össze. A török csapat igen durván játszott és végül is a mérkőzés döntetlen eredménnyel végződött. A vezetést a törökök már az első percben megszerezték Köntő révén, ezt a második félidőben Jakab kiegyenlítette.

O A kerületi sportszövetség vasárnap tartja közgyűlését. A kerületi sportszövetség rendes évi közgyűlését január 14-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja a Gloria sporttelepen lévő Gloria irodában.

A román jégkorongszövetség azzal a tervvel foglalkozott, hogy január 24-re lekötli a magyar válogatott csapatot. Ez a terv most olyképpen módosult, hogy a válogatott csapatok helyett a Rapid HC csapata méri össze erejét a BKE együttesével.

A szövetség rendelete értelmében 1940. január 1-től minden labdarugójátékost újra kell igazolni. Eddig már több, mint tíz nap eltelt azonban egyetlen igazolási kérelem sem érkezett a szövetséghez. Az egyesületek vezetőségei közültek a szövetséggel, hogy az egyes játékosok születési anyakönyvi kivonatának beszerzése igen sokszor nagy akadályokba ütközik.

A legfelsőbb szövetségi tanács egyik legutóbbi határozatában kimondotta, hogy a szövetségi tagsági díjak a folyó sportévben sem változnak meg. Ezek a díjak a következők: nemzeti bajnokság A) osztály 6000 le, nemzeti bajnokság B) osztály 2000 le, kerületi csapatok 500 le. Ezeket a díjakat befizetésük terhe alatt 1940. március 1-ig ki kell fizetni.

A magyar B) válogatott labdarugócsapat május 19-én Bucuresztben bonyolított le mérkőzést a román B) válogatott ellen. A magyar szövetség ajánlatot tett még egy mérkőzésre, amelyet valamelyik romániai városban játszanának le. A szövetség közölte ezt az egyesületekkel és kerületi vezetőségekkel. Csupán Temesvár mutatott hajlandóságot arra, hogy megrendezze a mérkőzést, így május 21-én a magyar B) válogatott a Bácság fővárosában játszik.

Az adóalanyok helyzetének könnyítése jegyében kell elkészíteni a helyi közigazgatások költségvetését

Takarékosság a közösség és a közönség javára.

Bucuresztből jelentik: Ghelmegeanu belügyminiszter körrendeletet küldött az ország összes tartományi helytartóságaihoz az 1940—41. évi helyi költségvetések összeállításának irányelveire vonatkozólag. A belügyminiszter utasításai

összhangzásban állanak azokkal a takarékosági elvekkel, amellyeket a belügyminiszter már hivatalbalépésekor hangoztatott.

A körrendelet fontos szakaszai a pazarlás elkerüléséről és az adóalanyok helyzetének megkönnyítéséről szólnak. Ez utóbbinak érdekében

a belügyminiszter elrendelte a közigazgatási törvényben előírt adók és illetékek felülvizsgálását, különösen pedig ama illetékeket, amelyek a helyi közigazgatási szerveknek joguk van kivetni bizonyos szolgálatok ellenében.

A körrendelet megállapítja, hogy az ilyen illetékek kivételénél a helyi közigazgatási szervek sok szabálytalanságot, sőt visszaélést követtek el, úgy hogy a legtöbb esetben indokolatlanul elmentek egyes illetékkivételéknél a törvény által abban a kategóriában megengedett legfelső határig.

A belügyminiszter, hogy az új költségvetés alapján már április elsején meg lehessen kezdeni az egyes közigazgatási egységek munkatervének végrehajtását, elrendeli ebben a köriratban, hogy

a helyi költségvetéseket február 15-ig már jóvá is kell, hogy hagyja a belügyminiszter.

úgy hogy annak beérkezése január hónap folyamán és február elején meg kell történnie.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JANUÁR 12:

Bucuressti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10 Könyv zene lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: Petrica Motoiu zenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania, 18: Az Országör szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Zenei és filmkrónika. 19:17: Bruckner-lemezek. 19:55: Hírek magyarul.

Bucuressti, Radio-Romania, 20:05: Klasszikus filozófusok portréja. Const. Noica előadása. 20:20: A rádió szalonzenekara, Aurelia Suceveanu énekészei. 20:45: Hírek. 21: A zene folytatása. 21:30: Rádióüzenetek. 21:45: Musafian mandolinzenekar. 22:10: Hírek, sportközlemények. 22:30: Jazzzene lemezek. 23: Szórakoztató és tánclemez. 23:45: Hírek külföldre németül, franciául, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: A rádió szalonzenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Héjjas Pálné háztartási előadása. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: Arnold Bax: Tintagel szimfonikus költeménye hanglemezzel. 18:30: A rádió postája. 19: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. Dogos Imre tárogatózik. 20:15: Hírek. 20:25: Bobula Gyula harmonikaszámai. 20:40: Részegeti barangolás a Bálkánon, Tonpa Ferenc dr. egyetemi tanár előadása. 21:10: Operaáriák. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:10: Magyar Imre cigányzene. kara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20: Táncclemezek.

Budapest II. 19:25: Mezőgazdasági félóra. 20:25: A hangosfilm. Koczka Gyula dr. előadása. 21: Hírek. 21:20: Darázs József, Hunyady István és Segesdy László verseiből adnak elő. 21:45: Csajkovszki V. szimfónia, hanglemezzel. 22:35: Időjárásjelentés.

Belgrád, 13: Lemezek. 14:10: Népdalok. 15: Lemezek. 18:45: Népies zene. 19:20: Lemezek. 20:40: Népies zene.

Miről fog tárgyalni Juga Liviu dr., a szövetség igazgatója Budapesten?

A január 13. és 14-iki budapesti értekezleten román részről Juga Liviu dr. vesz részt, aki felhasználja az alkalmat, hogy a tavasz és a nyár folyamára a magyar vezető csapatokat meghívja romániai portyára. A Ferencváros, Kispest, Újpest és Hungária Bucuresztben és Temesváron bonyolítanak le mérkőzéseket.

Megnyerte az FTC jégkorongcsapata a második bucuressti-i mérkőzését is

A Rapid FC vezetősége nem nyugodott bele, hogy a csapata Bucuresztben is vereséget szenvedett a Ferencváros együttesétől, ezért második mérkőzésre hívta meg a Ferencvárost. Csütörtökön játszották le a mérkőzést, amelyet a pesti jégkorongozók 2:0 (2:0, 0:0, 0:0) arányban megnyertek. A gólokat Gergely II. és Boszejovszky szereztek. A Rapid az első harmadban nehezen talált magára, míg a második és harmadik harmadban többször vezetett veszélyes támadást, de az eredményen nem tudott változtatni.

Nem kell benyújtani a régi labdarugójátékosok keresztlevelet

Tekintettel arra, hogy igen sok egyesület nincsen abban a helyzetben, hogy régi játékosai részére beszerezze a keresztleveleket, a szövetség úgy döntött, hogy a régi igazolási könyvecskék kicserélésének megkönnyítése érdekében csakis az először leigazolt játékosok részére kell beszerezni a születési anyakönyvi kivonatot.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román-német árucseré a háboru előtt és a háboru után

Románia igen szoros gazdasági kapcsolatot tart fenn Németországgal. Románia kivitelének 47,6 százaléka az elmúlt év első felében Németországra esett, beleértve a cseh-morva protektorátust is.

A Németországnak szóló román kivitelnek csak 31 százalékát jelentették a petroleumtermékek, míg az Anglia és Franciaország felé irányított kivitelnek 53, illetve 74 százalékát petroleum tette ki. A Németországba kivitt áruk 37 százalék gabonaneműekre esik, 15 százalék élőállatokra és 5 százalék magvakra.

Amint ismeretes, Románia és Németország között megegyezés jött létre s annak értelmében a román mezőgazdaság egy ipari növények meghonosítására is berendezkedik, a melyek Németországban biztos felvevő piacra találhatnak. Így a román szójabab beviteli az 1935. évi 6400 tonnáról 1938-ban 57.300 tonnára emelkedett. A német segítséggel megkezdett kísérletezések annyira sikerültek, hogy a szójabab termelését már összhangba tudják hozni az időjárással és az eltérő földviszonyokkal. Az e téren szerzett tapasztalatokat a jövőben már a többi olajos növények: len, gyapott, stb., meghonosítására irányuló kísérleteknél is fel fogják használni.

Az 1939. július 20-iki mezőgazdasági egyezmény megkötése alkalmával Németország halandónak mutatkozott arra is, hogy bizonyos mennyiségű olajtermékeket átvesz, a román gyümölcs és főzelékfélék kivitelét a lehetőséghez képest fokozni fogja és a román mezőgazdasági terv megvalósítása érdekében Romániának mezőgazdasági gépeket, tenyésztőállatokat, magvakat, teigazdasági berendezéseket szállít és szakértő személyzetet bocsát rendelkezésére.

Ezenkívül megegyezés jött létre a két ország között a román erdőgazdálkodás, valamint a fakitermelés további kiépítésére nézve is, német közreműködéssel.

A német borászati szakemberek bevonása, az új permutezési eljárások meghonosítása hozzá fog járulni a román bortermelés megjavításához.

Nagynémetország, beleértve a cseh-morva protektorátust és a lengyel területeket, 65 százalékát szállítja a román gép-, készülék- és motor-behozatalnak, ami 3,6 milliárd lejel Románia összehozatalának husz százaléka. A 4 milliárd lejt kitevő 1939. évi román vásáru behozatal 66,8 százalékát szintén Németország fedezte.

A háboru ellenére, a német ipar továbbra is szállítókész maradt, sőt bizonyos esetekben a szállítási határidőt megrövidítette. Románia a legutóbbi tárgyalások során lényegesen fel-emelte a vas és kokszebehozatal német kontingensét. Németország közvetlenül a háboru kitörése után nagyobb mennyiségű autógummit is szállított Romániának.

A legutóbbi tárgyalások alkalmával, az 1939. október 1—1940. szeptember 30. közötti időre szóló román kivitel, Németország részére 300 millió márkában állapították meg, a melyből legkevesebb kétharmad rész mezőgazdasági termékekre esik. Ez a kontingens mintegy 60 millió lejel meghaladja a megelőző évi kereteket.

Németország át fogja venni a román takarmány és gabona-felesleg nagyrészt s emellett igényt tart olyan román termékekre is, amelyek jelenlegi kivitele más országokba akadályokba ütközik.

Négyezernél több magyar gyermeket adnak évente tanoncnak

A munkaügyi minisztérium időről időre szokta tenni a tanonckérdésre vonatkozó összegyűjtött adatokat. Az 1938. évre vonatkozó adatok most kerültek nyilvánosságra.

Eszerint 1938-ban az egész országban 25.662 tanoncalkalmazási szerződést írtak alá a szülők és munkaadók. Ezek közül 21.344 esetben fiúgyermeket, 4318 esetben pedig lánygyermeket szegődtek el.

A legtöbb tanonc: 8700 Erdélyben került mester keze alá, Munténiában 5345, a Bánságban 3262, Körösvidéken és Máramarosban 3172, Moldovában 1554, Bucovinában 1344, Olteniában 885. Basarabiában 733 és Dobrudgeában 597 volt az 1938-ban alkalmazott tanoncok száma.

Jellemző, hogy milyen pályákra adják a szülők gyermekeiket: mechanikusnak és lakatosnak elszegődtek 3741 gyermeket, asztalosnak 1918-at, szabónak 2196-ot, csizmadiának és cipésznek 1526-ot, fűszerkereskedelmi tanoncnak 1614-et, fodrásznak 539-et, mészárosnak 528-at, kőművesnek 656-ot, bádognak 240-et, nyomdásznak 247-et.

A leánytanoncok közül legtöbben, számszerint 2720-an, a varrónői pályát részesítik előnyben, 484-en pedig fodrásznak mentek.

A tanoncok nemzetiségi megoszlása 1938-ban a következő volt: 12.317 román, 4351 magyar, 2894 német, 1236 zsidó. A tanonclányok közül 2538 román, 673 magyar, 633 zsidó és 365 német származású volt.

A román tanoncok és tanonclányok országos arányszáma tehát 57,89 százalékra rugott 1938-ban.

Érdekes megemlíteni, hogy 1936-ban a le-szerződött 19.008 tanonc és tanonclány közül 4138 magyar fiút és 779 magyar leányt találunk, míg a román tanoncok száma 6556, a tanonclányoké pedig 1204. Ekkor a román-ság arányszáma még csak 40,82 százalék volt. Végeredményben tehát a román tanoncok és tanonclányok száma az 1936-ban kimutatott 7760-ról 1938-ban 15.825-re ugrott fel, míg a magyar tanoncok száma lényegében változatlan maradt.

Fizetésletiltások formái. A fizetésletiltások alkalmazottak fizetésletiltása eddig is nagy költségeket igényelt. Most újabb rendelkezéseket hoztak, amely újabb idő és pénzvesztéseket okoz azoknak, akik fizetésletiltással állami alkalmazottak fizetését kell letiltassák. A vidéki pénzügyigazgatóságok vevényeket ezentúl nem lehet a helyi pénzügyigazgatóságnál felvenni, hanem minden egyes ügyben külön kell kérvényezni a bíróságnál, amely a bucaresti központi letiltási pénztárhoz küldi és ez fogja ezentúl az egyes vidéki pénzügyigazgatóságokhoz azokat eljuttatni.

A temesvári iparkamara a sulyukból vesztő árúk árának megfelelő emelését javasolja. A temesvári kereskedelmi és iparkamara nagyjelentőségű indítványt terjesztett a nemzetgazdasági minisztérium elé az áruüzlekedési törvény ötödik szakaszával kapcsolatban, amely megengedi, hogy a könnyen romlandó élelmiszer árához a kereskedők bizonyos százalékot hozzácsaphassanak, a romlásból származó veszteségük ellensúlyozására. A kereskedők körében ezzel kapcsolatosan kezdettől fogva az a kívánság merült fel, hogy ezt az árnövelési kedvezményt azokra az élelmiszerekre is terjesszék ki, amelyek idővel veszítenek a sulyukból. A kérdést a temesvári iparkamara tanulmányozás tárgyává tette, összeköttetésbe lépett más iparkamarákkal és ennek eredményeképpen részletes javaslatot dolgozott ki, amelyben azt kéri, hogy a nemzetgazdasági minisztérium a sulyukból vesztő egyes élelmiszerek és közszükségleti áruk számára a kereskedőknek a következő ártöbbletet engedélyezze: felvágott 10 százalék, sonka és szalámi 10 százalék, sajt 10 százalék, citrom, narancs és mandarin, általában gyümölcsárú 20 százalék, tűzifa 2—10 százalék, faszén 20 százalék, mész 5 százalék, szénkocka 10 százalék, tojás 5 százalék, vágott baromfi 10 százalék, friss hal 15 százalék, ásványvíz 5 százalék, friss vaj 5 százalék, szappan 10 százalék és talpőr 3 százalék. A kamara vezetősége a fenti számításnál az általános kereskedői tapasztalatot vette tekintetbe.

Január 31-ig vehető igénybe az adóamnesztia

Az aradi kivetési pénzügyigazgatóság ismételtén felhívja az érdekeltek figyelmét arra a körülményre, hogy az adóamnesztia határidejét 1940. január 31-ig meghosszabbították. Eddig az időpontig jelenthető be tehát azok az adóügyi kihágások, amelyeket az adózók 1939. november 20-ika előtt követtek el. Ezeknek a bejelentéseknek alapján az adózók csak az államnak járó összeget fizetik ki, anélkül, hogy a kihágási jegyzőkönyvet vennének fel ellenük, vagy bírsággal sújtánák őket.

Vámkülönbözet csak az elvámolástól számított kilenc hó alatt követelhető. A vámhivatalok téves vámolása alapján keletkezett különbséget követelésének elévülését eddig az államszámviteli törvény 145. szakasza szerint kezelték, vagyis az elvámolástól számított 5 év elmúltával vetették elévültnek. A semmitőszék III. tagozata 1050—939. számú döntvényében kimondotta, hogy ilyen esetben az elévülés időtartama a vámtörvény 105. szakasza szerint kilenc hónap, mert ezt a szakaszt az államszámviteli törvény nem hatálytalanította. A semmitőszéki végzés szerint a rövidebb határidőt indokolja az, hogy a differencia kivetésére olyan idő hagyható, amelyen belül az a kereskedő által az árba bealkalmazható.

Vendéglősök figyelmébe. Az Aradi Vendéglősök Szindikátusa ezúttal hívja fel újból tagjai figyelmét az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény azon rendelkezésére, amelynek értelmében minden hónap elseje és ötödike, valamint tizenötödike és huszadika között be kell nyújtani a város gazdasági hivatalához az árak kimutatását, vagyis az étlapot a pontos árakkal feltüntetve. A szindikátus egyben felkéri tagjait, hogy saját érdekükben január 15-ig keressék fel a szindikátus hivatalát, ahol megfelelő nyomtatványokat kapnak és utbaigazítással is rendelkezésükre állanak. Egyben a szindikátus azt is közli, hogy a tagjai részére rendelt gázlarcok megérkeztek és azok hétfőtől kezdve vehetők át a szindikátus irodájában. (Iparos Otthon.)

A VÁROSI KÖZIGAZGATÁS ADÓÜGYI OSZTÁLYA KÖZLI, hogy a községi adók és illetékek kivételéről szóló szabályrendelet 111., 112., 113., 114., 115. és 116., s a közigazgatási törvény vonatkozó intézkedései értelmében, azoknak, akik a Marosból hoznak jeget, a város egészségügyi szolgálatától kiállított engedéllyel kell rendelkezniük. Mindennemű felvilágosítással a városháza 61. számú szobájában szolgálnak.

Nagymennyiségű rizs érkezett az országba. Galatiba és Constantába több szállítmány rizs érkezett. A legközelebbi napokban újabb rizsszállítmányokat várnak a két kikötőbe, melyek főként Olaszországból, Görögországból, valamint Egyiptomból érkeznek. A még tengeren úszó árú javarészt már el is adták.

Temesvár város ellen hozott ítéletet a közigazgatási tábla a köztisztviselési szolgálat terheinek áthárítása ügyében. Néhány nappal ezelőtt temesvári jelentés alapján megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi „Teba” textilgyár a temesvári közigazgatási táblánál jogorvoslattal élt a városi köztisztviselési szolgálat teherviselésének teljes áthárítása ügyében. Az ítéletben a tábla — mint megírta — kimondta, hogy az uccák tisztántartásának költségét a városi közigazgatásnak kell viselniük. Aradváros vezetősége ezzel kapcsolatban annak megállapítását kérte, hogy a Teba-gyár nem Aradváros köztisztviselési szolgálatát ellen indította meg keresetét. Értesülésünk szerint a Teba Temesvár városvezetősége ellen indította a közigazgatási keresetet.

Többszörösen örölt só is csak maximális áron hozható forgalomba. Az utóbbi hetekben Temesváron az árellenőrző hatóságok több kereskedőt rendkívül sulyos bírsággal sújtottak, amiért a 3-6 leiben maximált sőt drágábban hozták forgalomba. A kihágáson ért kereskedők azonnal védekeztek, hogy többszörösen örölt, illetve finomított luxus-sóval van szó. Ezzel szemben az ellenőrző hatóságok részéről hangoztatják, hogy a só árát csak egyféleképpen maximálták és a 3,60 leies ár kötelező a többszörösen örölt sóra is. A só maximális ára ügyében egyébként a kereskedők intervencióra készülnek, azzal az érveléssel, hogy a jelenlegi ár mellett csak ráfizetéssel árusíthatják. A kereskedők ugyanis 3,50 leies áron kapják a sót, amelynek csomagolási költsége is őket terheli. Minthogy a papírzacsok ára több, mint tíz bani, a jelenlegi maximális ár a kereskedő költségeit sem fedezi.

Legújabb jelentéseink:

Berlin féltékeny Olaszország délkeleteurópai sikereire (?)

Londonból jelentik: Az angol sajtó feltűnő béditásban közli Németország állásfoglalását a Balkán-szövetség ülésevel kapcsolatban. Berlinben. — írják az angol lapok — attól tartanak, hogy most már valóban megalakul az úgynevezett Balkán-tömb, amelynek legfőbb védnöke Olaszország lenne, már pedig Németország nem nézi jó szemmel Olaszországnak Délkeleteurópában Berlin terhére történő fokozódó térhódítását. Állítólag ezért a német diplomácia bizonyos ellenérzéssel kíséri figyelemmel a Balkán-szövetség ülést.

Belgrádból jelentik: Jugoszláviában nagy meglepetést váltott ki a velencei tanácskozás

eredménye. A jugoszláv fővárosban már rég az a nézetet vallják, hogy a kölcsönös megértés biztosíthatja csak Délkeleteurópa békéjét és a magyar-jugoszláv jóviszony szoros összefüggésben áll a román-magyar közeledéssel, mert Jugoszláviát szoros dinasztikus és baráti kapcsolatok fűzik Romániához.

Párisból jelentik: Az a török gazdasági bizottság, amely Londonban, majd Párisban letesített kereskedelmi megállapodást, hazatérőben Szófiában megszakította útját. A török bizottság a bolgár fővárosban új bolgár-török kereskedelmi egyezményről tárgyal.

Heves orosz rádiótámadás Olaszország ellen

Állítólag Franciaországon keresztül szállítják Finnországba az olasz hadianyagot

Helsinkiből jelentik: A legújabb finn hadiellenítés általában nyugalmat közöl, csupán tűzérési járőrtevékenységről számol be. Ugyancsak csendet jelent a tengerről is. A karéiai földnyelven tűzérési párbaj folyt. Az orosz felderítő repülőgépek a hóviharak miatt csekély tevékenységet fejtettek ki. Egy szovjet repülőgépet lelőttek. Helsinkiben egyébként légiriadó volt és ugyancsak légiriadót rendeltek el Finnország déli részén is. Az ellenséges gépek megjelenésekor a légelhárító ütegek működésbe léptek és elűzték a támadó repülőgépeket.

A Rador távirati iroda közli, hogy a Reuter jelentése szerint egy újabb orosz hadtest került nehéz helyzetbe. A finn sítörők

elvágták Salla, Remiärvit és Saimiärvit között az összeköttetést és így mintegy 13 ezer orosz katonára visszavonulása lehetetlenné vált. A finnek remélik, hogy ezt a hadosztályt is megsemmisítetik, mielőtt még a Kandalavskiből elindult erősítések megérkezhetnének.

Moszkva. (Rador.) A Tass szovjetországi ügynökség jelentést közöl a Skandináv-államok és a háború címmel. A Tass-iroda többek között azt hangsúlyozza, hogy

az angol-francia imperializmus erős tevékenységét fejt ki annak érdekében, hogy a Skandináv-államokat is bevonja a háborúba.

A nagy tömegek azonban tudatában vannak annak a pusztulásnak, amelybe az angol-francia szövetség akarja őket taszítani azáltal, hogy a semleges államokat is háborúba sodorja.

Londonból jelentik: Az angol fővárosban feltűnést keltett, hogy a kiewi rádió pénteki adása alkalmával rendkívül heves támadást intézett Olaszország ellen. Az orosz rádió erőteljesen támadta Itáliát kommunistaellenes magatartása miatt. A kiewi rádió többek között azt hangsúlyozta, hogy

Olaszország imperiális céljai megvalósítása érdekében támogatja Finnországot és olasz ügynökök bűjtogatása következtében határozta el magát Finnország, hogy ellentálljon a Szovietnek. Azonban hiába nyújt katonai segítséget Itáliának — hangoztatta az orosz rádió — és hadianyagot is küldhet a finneknek, a vörös hadsereg mégis győ-

zedelmesen fejezi be ezt a háborút és felszabadítja a finn népet a jelenlegi elnyomás alól.

Londonból jelentik: Mint Washingtonból közlik, Roosevelt elnök a Fehér Házban tartott értekezleten felhívta valamennyi párt képviselőit, hogy készítsenek javaslatot Finnország megsegítése érdekében.

A megtámadott ország megsegítéséből nem lehet pártpolitikát csinálni.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy Finnország megsegítése kölcsön, vagy hadianyag formájában történik-e, az elnök kijelentette, hogy a teendő lépés természetéről még nem mondhat biztosat. (Dunaposta.)

Párisból jelentik: Jólértesült körök tudni vélik, hogy Olaszország a jövőben a Finnország megsegítésére szánt hadianyagot Franciaországon keresztül juttatja el az oroszok ellen küzdő finneknek. Franciaország, bár erre még nem kérték fel, minden akadály nélkül keresztül enged a Finnország részére küldendő olasz hadianyagot. A francia fővárosban egyébként tudni vélik, hogy a Németországban visszatartott 23 olasz hadirepülőgépet és más hadianyagot a berlini olasz nagykövetség közbenjárása után visszajuttatták Olaszországba és ezeket is Franciaországon keresztül indítják utnak Finnországba.

Eszakeurópában enyhült a hideg

A szokatlanul erős hideg időjárás egyes helyeken még fokozódik. Közép- és Délolaszországban téli időjárás uralkodik. A Vezuvót hótakaró fedi. Ugyancsak erős hóvihár tombol Görögországban is. Romániában is szigorú hideg van és az országban a leghidegebbet Beszarábiában észlelték, ahol mínusz 36 fok hideget mértek a pénteki nap folyamán. Ugyancsak hideg időjá-

A jövőben a dunai kikötőket is felkereshetik az orosz teherhajók

Bucurestiből jelentik: A bolgár pénzügyminiszter, aki a bolgár gazdasági bizottság élén Moszkvában volt, ahol gazdasági egyezményt kötött Moszkvából, hazautaztában Bucurestiben megszakította útját. A bolgár pénzügyminiszter kihallgatáson volt Tatarescu Gheorghe miniszterelnök-nél, majd több román pénzügyi vezetőszemélyiséggel folytatott megbeszélést.

Szófiából jelentik: Boljoff bolgár pénzügyminiszter Moszkvából való visszaérkezése után nagy meglepetéssel nyilatkozott a megkötött bolgár-orosz gazdasági egyezményről. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a gazdasági egyezmény értelmében a jövőben az orosz teherhajók a dunai kikötőket is felkereshetik, hogy árukat rakjanak ki. (Dunaposta)

Nehézségek Tokió és Washington megbeszélésének útjában

Tokió. Abe tábornok, japán miniszterelnök lemondása elkerülhetetlen. A lapok megjegyzik, hogy a lemondást csak akkor teszik közzé, ha Abe utódját már kijelölték.

Amint a Rador távirati iroda jelenti Tokióból, a Domei japán távirati iroda közli, hogy Japán azon kísérlete, hogy újabb kereskedelmi egyezmény megkötése révén ismét felvegyék a baráti kapcsolatokat az Egyesült-Államokkal, nem vezetett eredményre. A japán távirati iroda még hozzáteszi a jelentéséhez, hogy az új japán kabinet felülvizsgálja majd a Japán és az USA közötti kapcsolatokat.

LAPZÁRTA:

BELGRÁD. Pál jugoszláv régensherceg feleségével együtt vasárnap reggel érkezik meg Zágrába. A hercegi pár három napig marad a horvát fővárosban, 1933. óta ez az első eset, hogy az uralkodóház tagja ellátogat Zágrába. (Dunaposta).

ANKARA. A Kisázsiaiában pusztító földrengés sorozat még mindig nem ért véget. Amint az elmúlt napokban északon és délen észlelték földrengést, pénteken a Márványtenger partján elhúzódó Brusso, Ball és Eskizéger környékén pusztított az elemi csapás. Ezen a környéken a század elején volt legutóbbi hatalmas erejű földrengés, amelynek nyomai még ma is láthatók.

LONDON. A tengeri háború legújabb áldozatai közé tartozik a 2700 tonna úrtartalommal rendelkező Granta nevű angol és az 1200 Kings nevű, ugyancsak angol kereskedelmi hajó. A Granta Ausztrália keleti partjain, míg a Kings az Északi-tengeren ütközött aknába és süllyedt el. A hajók legénységét megmentették.

BERLIN. Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár pénteken meglátogatta Göring Hermannnt, a vezér helyettesét, aki tegnap ünnepelte 47-ik születésnapját. Hitler szerencsekívánatait fejezte ki a tábornagnak.

rás uralkodik Magyarországon is. Ezzel szemben Jugoszláviában már engedett az erős fagyhullám. Északeurópában a pénteki nap folyamán meleg légáramlat hatolt be és a Balti-államokban fagypont fölé emelkedett a hőmérséklet. Általában a szombati napon mérsékelt szél, egyes helyeken ködképződmények, valamint a hideg mérséklődése várható.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottatott meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket az előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Uriház fiatal, jó szakácsnőt keres. Cím a kiadóban. 338

Keresek jólőző mindenest éves bizonyítványokkal, szobalány mellé. Bul. Carol 36. I. em. 379

LAKÁS

Diszkrét bejárta szoba, két személy részére is, kiadó. Str. Turnului 5. 379

Kapualatti, csinosan butorozott, uccai szoba jó cserépkályhával, fürdőszobahasználattal azonnal kiadó. Str. Moise Nicoară 6. 369

VÉTEL-ELADÁS

Egy divány, ág. konyhaszekrény eladó. Str. Cuza Vodă 20.

Jókarban levő szántalaj eladó. Str. Con-sistorului 42. 386

Gyermekágyat, tisztát, megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. „Gyermekágy” jellegre. 380

Nutriabört, jó állapotban levőt keresek megvételre. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek.

Akkordeont, recamiert, vagy kombinált szobát, pianót megvételre keresek. Címeket árral „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérek. 385

ÜZLET

Főtéren jólmenő trafik eladó, sürgősen. Cím a kiadóban. 378

INGATLAN

Nagyobb családi házat összkomforttal eladnám, vagy elcserélném Erdély valamelyik nagyobb városában. Cím a kiadóban. 348

KÜLÖNFÉLEK

12-15.000 lei kölcsönt keresek. lefedve, ezüst evőkészlettel. Továbbiakat személyesen. Ajánlatokat „Cito” a kiadóba kérek. 381

Főuccán levő, bevezetett üzlethez társat keresek. Cím a kiadóban. 366

Társat keresek 150-200 ezer leiel, 30 év óta jólbevezetett textilüzlethez. Cím met „Rentabilis” jellegre a kiadóba kérem. 377

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cím a kiadóban